KRIBHCO
Cooperative and beyond...

క్రిషక్ సారథి

క్రిషక్ భారతి కో-ఆపరేటివ్ లిమిటెడ్ (క్రిభ్‌కో)
యొక్క మాస పత్రిక

సంచిక 40, ఏప్రిల్ - 2026

మైలురాయి నుండి ఉద్యమం వరకు: భారతదేశ వృద్ధికి రెండవ చోదక శక్తిగా ఆవిర్భవించిన సహకార సంఘాలు

శ్రీ ఎస్.ఎస్. యాదవ్, ఎండీ, క్రిభ్‌కో మరియు చైర్మన్, ఓమిఫ్కో
డాక్టర్ అహ్మద్ అల్ మర్హూబీ సీఈఓ, ఓమిఫ్కోతో

అంతర్గత ప్రసరణ కోసం మాత్రమే

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

డైరెక్టర్ (మార్కెటింగ్) నుండి సందేశం

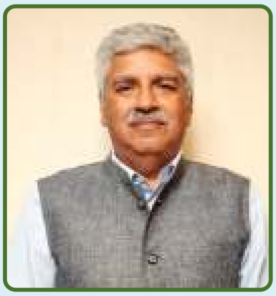

ప్రియమైన పాఠకులారా,

మనం క్రిషక్ సారథి 40వ సంచికను అందించడంలో సంతోషిస్తున్నాము, ఇది వ్యవసాయాన్ని మరియు సహకార రంగాన్ని సంస్కరణలు, నూతనత మరియు కలిపిన ప్రయత్నాల ద్వారా బలోపేతం చేయడంలో భారతదేశ పురోగతిని ప్రతిబింబిస్తుంది.

ఈ సంచిక ప్రధాన మైలురాళ్లను చూపిస్తుంది, అందులో సరస్వత్ కోరేటివ్ బ్యాంక్ మరియు అమూల్ ?1 లక్ష కోట్ల టర్నోవర్‌ను మించిపోవడం, సహకార ఉద్యమం యొక్క బలాన్ని మరియు సామర్థ్యాన్ని ప్రతిఫలిస్తోంది.

నేషనల్ కో-ఆపరేషన్ పాలసీ 2025, సహకార సంస్థలను వృద్ధి యొక్క ప్రధాన ఛాలకులుగా మద్దతు ఇస్తుంది, పారదర్శకత, సంస్థాపక బలం, మరియు అవకాశాల విస్తరణను ప్రోత్సహిస్తూ, సహకర్ సే సమృద్ధి దృష్టి అనుగుణంగా.

రైతు ఆదాయాన్ని పెంపొందించడానికి, కొనుగోలు సామర్థ్యాన్ని బలోపేతం చేయడానికి, సమగ్ర వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడానికి, మరియు ఎరువుల స్వావలంబనను ముందుకు తీసుకురావడానికి ఫోకస్ ఉన్న కార్యక్రమాలు స్థిరమైన మరియు సమావేశాత్మక వ్యవసాయ అభివృద్ధికి నిబద్ధతను తెలియజేస్తాయి.

ఈ ప్రయత్నాలు కలిపి రైతులను శక్తివంతం చేయడం, సహకార సంస్థలను బలోపేతం చేయడం, మరియు ప్రగతిశీల భారతాన్ని నిర్మించడం అనే దృష్టిని మరల నిర్ధారించడం జరుగుతోంది.

శ్రీ మనీష్ కుమార్
డైరెక్టర్ (మార్కెటింగ్), క్రిభ్‌కో

ఎడిటర్ సందేశం

ప్రియ పాఠకులారా,

క్రిషక్ సారథి ఈ ఎడిషన్‌ను అందించగల అవకాశం మాకు సన్మానం. ఇది భారతీయ సహకార ఉద్యమం పెరుగుతున్న బలాన్ని మరియు రైతు-కేంద్రిత కార్యక్రమాలలో క్రిభ్‌కో యొక్క కొనసాగింపునాయకత్వాన్ని ప్రతిబింబించే ముఖ్యమైన విషయాలను హైలైట్ చేస్తుంది.

ఈ ఎడిషన్ ప్రధాన విజయాలు మరియు ముందుకు సాగే ప్రయత్నాలను చూపిస్తుంది, ఇవి సమగ్ర వృద్ధి, సంస్థాగత పూర్ణత, మరియు స్థిరమైన వ్యవసాయ అభివృద్ధిని హైలైట్ చేస్తాయి. నేల ఆరోగ్యం, స్థిరమైన ప్రాక్టీసులపై మరియు సామర్థ్య నిర్మాణంపై ఎ దృష్టి కొనసాగుతోంది, ఇవి వివిధ వేదికల ద్వారా గుర్తింపు పొందుతూ మన్నికైన వ్యవసాయ వ్యవస్థలను బలోపేతం చేస్తాయి.

నాయకత్వం-నడిపిన కార్యక్రమాలు, వ్యూహాత్మక ప్రణాళిక, మరియు గ్లోబల్ పాల్గొనివ్వడాలు వ్యవసాయ రంగంలో సాంఘిక పరిణామం మరియు దీర్ఘకాల స్థిరత్వంపై ప్రతిబద్ధతను మరింత బలోపేతం చేస్తాయి.

ఈ కలిపిన ప్రయత్నాలు సహకార సంస్థలను సుదృఢం చేయడం, స్థిరమైన అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడం, మరియు మన రైతు-సభ్యులకు దీర్ఘకాల విలువ అందించడం పై మన నిజమైన కట్టుబాటును మరింత నిర్ధారిస్తున్నాయి.

శాలెందర్ సింగ్
చీఫ్ మేనేజర్ (మార్కెటింగ్ & PR), క్రిభ్‌కో

సీనియర్ ఎస్.ఎం.ఎం. (తెలంగాణ) సందేశం

ప్రియమైన పాఠకులకు,

క్రిషక్ సారథి 40వ సంచికను తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని రైతు సభ్యులు, సహకార సంఘాలు మరియు వ్యాపార భాగస్వాములకు అంకితం చేయడం ఆనందంగా ఉంది.

"సహకార్ సే సమృద్ధి" దృక్పథానికి అనుగుణంగా క్రిభ్‌కో తెలంగాణలో నాణ్యమైన ఎరువుల సకాల సరఫరా, సమతుల్య ఎరువుల వినియోగంపై అవగాహన, నేల ఆరోగ్య పరిరక్షణ మరియు రైతు శిక్షణ కార్యక్రమాల ద్వారా వ్యవసాయాభివృద్ధికి నిరంతరం కృషి చేస్తోంది. సహకార సంస్థలతో సమన్వయాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తూ రైతులకు నాణ్యమైన సేవలను అందించడం మా ప్రధాన లక్ష్యం.

రైతు శ్రేయస్సు, సుస్థిర వ్యవసాయం మరియు సహకార రంగ పురోగతికి కృభ్‌కో ఎల్లప్పుడూ మీతో కలిసి ముందుకు సాగుతుంది.

పి. రామ క్రిష్ణయ్య,
స్టేట్ మార్కెటింగ్ మేనేజర్, క్రిభ్‌కో - తెలంగాణ

ఎస్.ఎం.ఎం. (ఆంధ్రప్రదేశ్) సందేశం

ప్రియమైన రైతు సోదరులకు,

క్రిషక్ సారథి 40వ సంచిక ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని రైతు సభ్యులు, సహకార సంఘాలు మరియు మా భాగస్వాములందరికీ హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో క్రిభ్‌కో నాణ్యమైన ఎరువుల అందుబాటు, సమతుల్య పోషక నిర్వహణ, ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతుల ప్రోత్సాహం మరియు రైతు అవగాహన కార్యక్రమాల ద్వారా వ్యవసాయ ఉత్పాదకతను పెంపొందించేందుకు కట్టుబడి ఉంది. రైతు అవసరాలకు అనుగుణంగా విశ్వసనీయ సేవలను అందిస్తూ సహకార స్ఫూర్తిని మరింత బలోపేతం చేయడానికి మేము నిరంతరం కృషి చేస్తున్నాము.

రైతు అభ్యున్నతి, వ్యవసాయాభివృద్ధి మరియు సహకార రంగ బలోపేతమే మా నిరంతర లక్ష్యం.

కె. వెంకటేశ్వర రావు,
స్టేట్ మార్కెటింగ్ మేనేజర్, క్రిభ్‌కో - ఆంధ్రప్రదేశ్

సంపాదకీయ బోర్డు

శ్రీ మనీష్ కుమార్, డైరెక్టర్ (మార్కెటింగ్)
ఛైర్మన్

శ్రీ శాలెందర్ సింగ్, చీఫ్ మేనేజర్ (మార్కెటింగ్ & పిఆర్)
చీఫ్ ఎడిటర్

డా. తెజిందర్ సింగ్, జె.టి. జి.ఎం. (మార్కెటింగ్)
సభ్యుడు (ఎఫ్ఏఎస్)

శ్రీ దేవిష్ట్ అగర్వాల్, డీఎం (ఎంఎస్)
సభ్యుడు ఐటి మరియు టెక్నికల్

శ్రీ గురుప్రసాద్ హిరేమత్, డీఎం (మార్కెటింగ్)
ఎడిటింగ్, డిజైన్ మరియు సర్క్యులేషన్

శ్రీ మోహిత్, డీఎం (మార్కెటింగ్)
సభ్యుడు-పరిశ్రమ నవీకరణలు

శ్రీ మనోజ్ రెడ్డి, ఎఎమ్ (మార్కెటింగ్)
సభ్యుడు-సహకార

సహకార రంగం చారిత్రాత్మక విజయం: రూ.1 లక్ష కోట్ల టర్నోవర్ సాధించినందుకు సరస్వత్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ మరియు అముల్‌కు గౌరవనీయ అమిత్ షా అభినందనలు తెలిపారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం శాఖా మంత్రి మరియు సహకార శాఖా మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా, 2025-26 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.1 లక్ష కోట్లకు పైగా వార్షిక టర్నోవర్ మైలురాయిని దాటినందుకు సరస్వత్ సహకార బ్యాంకు మరియు అమూల్‌కు హృదయపూర్వకంగా అభినందనలు తెలిపారు.

ఈ విజయాన్ని చారిత్రాత్మకమైనదిగా అభివర్ణిస్తూ, శ్రీ అమిత్ షా ఇది భారతదేశ సహకార రంగం యొక్క పెరుగుతున్న బలం, స్థితిస్థాపకత మరియు అపారమైన సామర్థ్యానికి ప్రతీక అని అన్నారు. ఇటువంటి విజయాలు సహకార బ్యాంకింగ్ మరియు పాడి రంగాలను బలోపేతం చేయడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయని ఆయన పేర్కొన్నారు.

ఈ విజయం ఆత్మనిర్భర భారత్ నిర్మాణ సంకల్పాన్ని మరింత వేగవంతం చేస్తుందని, అలాగే దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న సహకార సంస్థలు శ్రేష్ఠతలో కొత్త శిఖరాలను నెలకొల్పేందుకు స్ఫూర్తినిస్తుందని శ్రీ అమిత్ షా తన సందేశంలో పేర్కొన్నారు.

ఈ అద్భుతమైన విజయం సాధించడంలో సరస్వత్ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ మరియు అమూల్‌తో అనుబంధం ఉన్న అంకితభావం గల కర్మయోగులందరి సమిష్టి కృషి, నిబద్ధత మరియు గణనీయమైన సహకారానికి ఆయన హృదయపూర్వక ప్రశంసలు తెలిపారు.

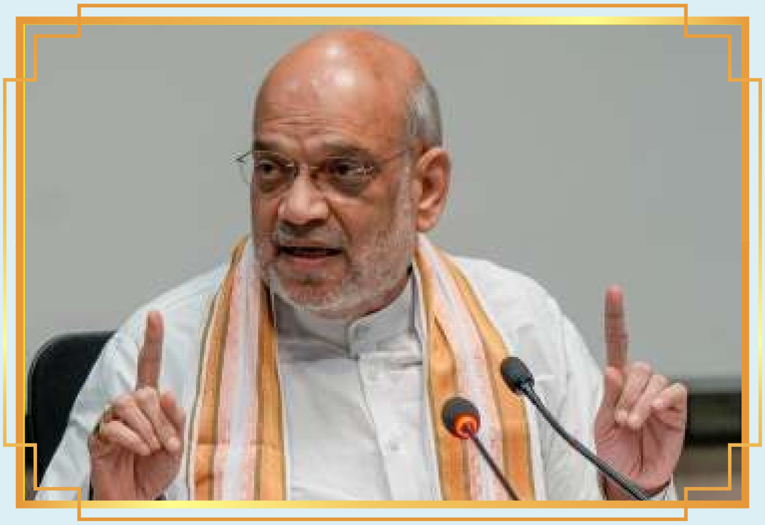

మీకు తెలుసా?

1918లో కేవలం రూ.10,000 మూలధనంతో ప్రారంభమైన సరస్వత్ సహకార బ్యాంకు, నేడు రూ.1 లక్ష కోట్లకు పైగా వార్షిక టర్నోవర్‌ను సాధించింది. విశేషం ఏమిటంటే, భారతదేశంలోని 1,500 పట్టణ సహకార బ్యాంకులలో, చాలా కొద్ది బ్యాంకులకు మాత్రమే రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా షెడ్యూల్డ్ బ్యాంక్ హోదా ఉంది, ఇది దాని అసాధారణమైన విశ్వసనీయతను మరియు బలాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

గౌరవనీయులైన ప్రధానమంత్రి గారి విజన్ "సహకార్ సే సమృద్ధి" సహకార సంస్కరణలను ముందుకు నడిపిస్తుంది

ప్రభుత్వ సహకార సంస్కరణల అమలును వేగవంతం చేయడానికి మరియు "సహకార సే సమృద్ధి" దార్శనికతను ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి, "జాతీయ సహకార విధానం 2025 అమలు మార్గాలు మరియు భవిష్యత్ కార్యాచరణ" అనే అంశంపై న్యూఢిల్లీలోని విజ్ఞాన్ భవన్‌లో ఒక జాతీయ సదస్సును నిర్వహించారు. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న విధాన రూపకర్తలు, సహకార రంగ నాయకులు, నిపుణులు మరియు భాగస్వాములను ఒకచోట చేర్చే ఈ సదస్సును భారత ప్రభుత్వ సహకార మంత్రిత్వ శాఖ మరియు త్రిభువన్ సహకారి విశ్వవిద్యాలయం (టీఎస్‌యూ) సంయుక్తంగా నిర్వహించాయి.

సభను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ, గౌరవనీయ రాష్ట్ర సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ కృష్ణ పాల్ గుర్జర్, భారతదేశ సామాజిక–ఆర్థిక అభివృద్ధికి, ముఖ్యంగా గ్రామీణ వర్గాల సాధికారతకు సహకార ఉద్యమం ఎప్పటినుంచో మూలస్తంభంగా ఉందని నొక్కి చెప్పారు. జాతీయ సహకార విధానం 2025, సహకార సంస్థలను జాతీయ వృద్ధికి రెండవ చోదక శక్తిగా నిలపడానికి మరియు 2047 నాటికి అభివృద్ధి చెందిన భారతదేశాన్ని సాధించడంలో గణనీయంగా దోహదపడటానికి ఒక సమగ్రమైన మరియు దూరదృష్టితో కూడిన మార్గాన్ని అందిస్తుందని ఆయన పేర్కొన్నారు.

దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న సూచనలను పొందుపరుస్తూ, విస్తృతమైన సంప్రదింపుల ప్రక్రియ ద్వారా ఈ విధానాన్ని రూపొందించినట్లు గౌరవనీయ మంత్రి గారు నొక్కి చెప్పారు. సహకార సంస్థలను బలోపేతం చేయడం, వాటి పరిధిని విస్తరించడం, వృత్తిపరమైన మరియు బాధ్యతాయుతమైన నిర్వహణను ప్రోత్సహించడం, యువత భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం, మరియు చైతన్యవంతమైన సహకార పర్యావరణ వ్యవస్థను పెంపొందించడం వంటివి ఇందులోని ప్రధాన ధ్యేయాంశాలుగా ఉన్నాయి. క్షేత్రస్థాయిలో సహకార ప్రభావాన్ని మరింతగా పెంచడానికి, దానిని ఒక ప్రజా ఉద్యమంగా మార్చాలని కూడా ఆయన పిలుపునిచ్చారు.

సహకార మంత్రిత్వ శాఖ చేపట్టిన అనేక పరివర్తనాత్మక కార్యక్రమాలను శ్రీ గుర్జర్ మరింతగా వివరించారు. వాటిలో ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి సంఘాలను (పి.ఎ.సి.ఎస్.) బహుళ ప్రయోజన ఆర్థిక సంస్థలుగా మార్చడం, త్రిభువన్ సహకార విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించడం, శ్వేత విప్లవం 2.0ను ప్రోత్సహించడం, జాతీయ సహకార డేటాబార్‌ను అభివృద్ధి చేయడం, మరియు భారత్ టెక్స్ వంటి వినూత్న కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టడం వంటివి ఉన్నాయి.

ఈ సందర్భంగా, సహకార మంత్రిత్వ శాఖ కార్యదర్శి డాక్టర్ ఆశిష్ కుమార్ భూతాని మాట్లాడుతూ, సామర్థ్యం, పారదర్శకత మరియు వ్యాపార దృక్పథాన్ని మెరుగుపరచడానికి దేశవ్యాప్తంగా 80,000కు పైగా ప్యాక్స్ (పి.ఎ.సి.ఎస్.) కంప్యూటరీకరించబడుతున్నాయని తెలిపారు. రైతులకు సరసమైన ధరలు లభించేలా చూడటానికి, పంట కోత అనంతర నష్టాలను తగ్గించడానికి మరియు రవాణా ఖర్చులను తగ్గించడానికి వికేంద్రీకృత నిల్వ వ్యవస్థల ప్రాముఖ్యతను కూడా ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

ప్రధానమంత్రి ఆర్థిక సలహా మండలి ఛైర్మన్ ప్రుత్ మహేంద్ర దేశ్, సహకార సంఘాలు చొరవతో కూడిన, సుస్థిరమైన అభివృద్ధికి వాహకాలుగా పనిచేయగలవని పేర్కొంటూ, భారత ఆర్థిక వ్యవస్థకు వాటి సహకారాన్ని గణనీయంగా పెంచే వ్యూహాలను వివరించారు. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా సెంట్రల్ బోర్డు డైరెక్టర్ శ్రీ సతీష్ మరాఠే, అట్టడుగు వర్గాల వారికి సరసమైన రుణాలను అందించడంలో సహకార సంఘాల పాత్రను నొక్కి చెప్పారు.

ఈ సదస్సులో డిజిటల్ ప్రజా మౌలిక సదుపాయాలు, పి.ఎ.సి.ఎస్.ను బలోపేతం చేయడం, విద్య, యువత మరియు మహిళల భాగస్వామ్యం, మరియు సహకార రుణ వ్యవస్థలపై పలు నేపథ్య సమావేశాలు జరిగాయి. ఈ చర్చలు సమర్థవంతమైన విధాన అమలు కోసం ఆచరణాత్మక సిఫార్సులను రూపొందించాయి.

జాతీయ సహకార విధానం 2015ను ముందుకు తీసుకెళ్లడం, సహకార రంగాన్ని పారదర్శక, సాంకేతిక శాస్త్ర ఆధారిత, మరియు ప్రజల కేంద్రీకృత వ్యవస్థగా మరింత బలోపేతం చేయడం, మరియు 'సహకార్ సే సమృద్ధి' దార్శనికత సాకారాన్ని వేగవంతం చేయడం వంటి దృఢమైన నిబద్ధతలతో జాతీయ సదస్సు ముగిసింది.

గౌరవనీయ కేంద్ర మంత్రి శ్రీ జె.పి. నడ్డా గారు గ్రీన్ అమోనియా కార్యక్రమాన్ని స్వావలంబన మరియు స్వచ్ఛ ఇంధన పరివర్తన దిశగా ఒక మైలురాయిగా అభివర్ణించారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర రసాయనాలు మరియు ఎరువుల శాఖ మంత్రి శ్రీ జె.పి. నడ్డా, గ్రీన్ అమ్మోనియా కొనుగోలు ఒప్పందం (జి.ఎ.పి.ఎ.) మరియు గ్రీన్ అమ్మోనియా సరఫరా ఒప్పందం (జి.ఎ.ఎస్.ఎ.)ల మార్పిడిని భారతదేశ సుస్థిర ఎరువుల ఉత్పత్తి, ఇంధన భద్రత మరియు స్వావలంబనను బలోపేతం చేసే దిశగా ఒక మైలురాయి విజయంగా అభివర్ణించారు.

జాతీయ హరిత హైడ్రోజన్ మిషన్ (ఎన్.జి.హెచ్.ఎం.) కింద న్యూఢిల్లీలో కుదిరిన ఈ ఒప్పందాల మార్పిడి, భారతదేశ స్వచ్ఛ ఇంధన పరివర్తన ప్రయాణాన్ని వేగవంతం చేయడానికి మరియు ఎరువుల రంగంలో హరిత హైడ్రోజన్, హరిత అమ్మోనియా ప్రాజెక్టులను అమలు చేయడానికి ఒక ముఖ్యమైన ముందడుగు. ఈ కార్యక్రమంలో గౌరవనీయ నూతన మరియు పునరుత్పాదక ఇంధన శాఖ మంత్రి శ్రీ ప్రహ్లాద్ జోషి, సీనియర్ అధికారులు మరియు పరిశ్రమ ప్రతినిధులతో కలిసి పాల్గొన్నారు.

ఈ చొరవ యొక్క ప్రాముఖ్యతను నొక్కిచెబుతూ, ఎరువుల ఉత్పత్తిలో చైనా అమ్మోనియాను చేర్చడం వల్ల కార్బన్ ఉద్గారాలు గణనీయంగా తగ్గుతాయని, అలాగే సరఫరా గొలుసు దీర్ఘకాలిక సుస్థిరతకు భరోసా లభిస్తుందని శ్రీ జె.పి. నడ్డా పేర్కొన్నారు. ఈ చొరవ, దేశానికి మరియు రైతులకు ప్రయోజనం చేకూర్చే విధంగా, పరిశుభ్రమైన, పచ్చని మరియు మరింత పటిష్టమైన భవిష్యత్తును నిర్మించాలనే ప్రభుత్వ నిబద్ధతను ప్రతిబింబిస్తుందని ఆయన అన్నారు.

భారతదేశం ప్రస్తుతం తగినంత ఫాస్ఫేటిక్ మరియు పొటాసిక్ ఎరువులను ఉత్పత్తి చేస్తున్నప్పటికీ, దీనిలో గణనీయమైన భాగం దిగుమతి చేసుకున్న అమ్మోనియాపై ఆధారపడి ఉంది. ప్రపంచ మార్కెట్ అస్థిరత మరియు సరఫరా అనిశ్చితుల నేపథ్యంలో, దీర్ఘకాలిక ఒప్పందాల ద్వారా గ్రీన్ అమ్మోనియాను స్వీకరించడం ఒక వ్యూహాత్మక పరిష్కారంగా ఆవిర్భవించింది. 10 సంవత్సరాల పాటు కొనసాగే ఈ ఒప్పందాలు, పోటీ ధరలకు స్థిరమైన మరియు విశ్వసనీయమైన అమ్మోనియా సరఫరాను నిర్ధారిస్తాయి, తద్వారా దేశీయ ఉత్పత్తిని మరియు ధరల స్థిరత్వాన్ని పెంచుతాయి.

ఈ చొరవ ఆర్థికంగా, పర్యావరణపరంగా గణనీయమైన ప్రయోజనాలను అందిస్తుంది. దిగుమతి చేసుకునే అమ్మోనియాపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించడం వల్ల విదేశీ మారకద్రవ్యం ఆదా అవుతుంది, దేశీయ తయారీ రంగానికి ఉత్తేజం లభిస్తుంది, మరియు హరిత అమ్మోనియా ఉత్పత్తి సామర్థ్యంలో పెట్టుబడులను ప్రోత్సహిస్తుంది. అదనంగా, ఇది కొత్త ఉపాధి అవకాశాలను సృష్టించి, ఎరువుల రంగంలోకి కొత్తవారు ప్రవేశించేలా ప్రోత్సహిస్తుంది.

గ్రీన్ హైడ్రోజన్ పరివర్తన కోసం వ్యూహాత్మక జోక్యాలు (ఎస్.ఐ.జి.హెచ్.టి.) కార్యక్రమం కింద, సోలార్ ఎనర్జీ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎస్.ఇ.సి.ఐ.) ఒక పోటీ టెండర్ ప్రక్రియను నిర్వహించింది, దీని ఫలితంగా గ్రీన్ అమ్మోనియాకు అత్యంత పోటీ ధరలు లభించాయి. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న వివిధ ఎరువుల కర్మాగారాలకు సంవత్సరానికి మొత్తం 7,24,000 టన్నుల సరఫరా సామర్థ్యాన్ని కేటాయించడం జరిగింది, ఇది గ్రీన్ అమ్మోనియా యొక్క దేశీయ వినియోగంలో గణనీయమైన పెరుగుదలను సూచిస్తుంది.

సాంప్రదాయ గ్రే అమోనియా నుండి గ్రీన్ అమోనియాకు మారడం వల్ల ఎరువుల పరిశ్రమ యొక్క కార్బన్ ఉద్గారాలు గణనీయంగా తగ్గుతాయి మరియు సుస్థిర వ్యవసాయ ఉత్పాదకాలలో భారతదేశాన్ని ప్రపంచ అగ్రగామిగా నిలపడానికి ఇది సహాయపడుతుంది. ఈ చొరవ రాబోయే దశాబ్దంలో సుమారు 2.5 బిలియన్ డాలర్ల విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని ఆదా చేస్తుందని అంచనా.

రూ. 19,744 కోట్ల వ్యయంతో, జాతీయ హరిత హైడ్రోజన్ మిషన్ 2030 నాటికి ఏటా కనీసం 5 మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నుల హరిత హైడ్రోజన్‌ను ఉత్పత్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఈ మిషన్ భారతదేశాన్ని హరిత హైడ్రోజన్ మరియు దాని ఉత్పన్నాలకు ప్రపంచ కేంద్రంగా మార్చడం, తద్వారా సుస్థిర అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడం మరియు శిలాజ ఇంధన ఆధారిత దిగుమతులపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

ఈ ముఖ్యమైన చొరవ, తక్కువ కార్బన్ ఉద్గారాలు వెలువరించే, భవిష్యత్-ఆధారిత ఎరువుల రంగాన్ని నిర్మించే దిశగా భారత ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఒక నిర్ణయాత్మక అడుగును సూచిస్తుంది. ఇది ఆత్మనిర్భర భారత్ కోసం సంకల్పాన్ని మరింత ఉత్తేజపరుస్తుంది, అలాగే సుస్థిరత, ఇంధన భద్రత మరియు దీర్ఘకాలిక స్థితిస్థాపకత పట్ల దేశ నిబద్ధతను బలపరుస్తుంది.

వ్యవసాయ మరియు రైతు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, రైతుల ఆదాయం మరియు భద్రతపై ప్రభుత్వ దృష్టిని నొక్కి చెప్పారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, పలు ప్రగతిశీల మరియు రైతు కేంద్రీకృత కార్యక్రమాల ద్వారా రైతులకు ఆదాయ స్థిరత్వం మరియు భద్రత రెండింటినీ కల్పించడానికి భారత ప్రభుత్వం గట్టిగా కట్టుబడి ఉందని పునరుద్ఘాటించారు.

లోక్‌సభలో ప్రసంగిస్తూ, గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారి నాయకత్వంలో ప్రభుత్వం తన అభివృద్ధి అజెండాలో రైతులకు కేంద్ర స్థానం కల్పించిందని శ్రీ చౌహాన్ నొక్కి చెప్పారు. లాభదాయకమైన ప్రత్యామ్నాయ పంటల ప్రోత్సాహం, కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.) సేకరణ విస్తరణ, పంటల బీమాలో సంస్కరణలు, పారదర్శక యంత్రాంగాలను బలోపేతం చేయడం వంటి కీలక చర్యలను ఆయన ప్రముఖంగా ప్రస్తావించారు.

పొగాకు సాగు నుండి మరింత సుస్థిరమైన, లాభదాయకమైన వాణిజ్య పంటలకు మారేలా రైతులను ప్రభుత్వం చురుకుగా ప్రోత్సహిస్తోందని కేంద్ర మంత్రి పేర్కొన్నారు. స్థిరమైన, మెరుగైన వ్యవసాయ ఆదాయాన్ని నిర్ధారించడానికి హైబ్రిడ్ మొక్కజొన్న, మిరప, చిలగడదుంప, పత్తి, పప్పుధాన్యాలు, నూనెగింజలు వంటి తగిన ప్రత్యామ్నాయాలను గుర్తించడం జరిగిందని ఆయన తెలిపారు.

చిన్న, సన్నకారు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లను గుర్తించిన శ్రీ చౌహాన్, సమీకృత వ్యవసాయ నమూనాల ప్రాముఖ్యతను నొక్కి చెప్పారు. ఈ నమూనాలు పంటల సాగును ఉద్యానవనం, పశుపోషణ, మత్స్య పరిశ్రమ, బీ కీపింగ్ మరియు అటవీ వ్యవసాయ వంటి అనుబంధ కార్యకలాపాలతో మిళితం చేస్తాయి. ఇటువంటి వైవిధ్యీకరణ, రైతులు తమ సొంత భూములపై కూడా బహుళ ఆదాయ మార్గాలను సృష్టించుకోవడానికి మరియు అధిక లాభదాయకతను సాధించడానికి వీలు కల్పిస్తుందని ఆయన పేర్కొన్నారు.

సేకరణ ప్రయత్నాలను వివరిస్తూ, గోధుమ, వరి, పప్పుధాన్యాలు, నూనెగింజలతో సహా ప్రధాన పంటలకు కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.) పెంచామని, ప్రస్తుతం చారిత్రాత్మక స్థాయిలో సేకరణ జరుగుతోందని మంత్రి తెలిపారు. పప్పుధాన్యాల సేకరణకు ప్రభుత్వం పటిష్టమైన ఏర్పాట్లు చేసిందని, దీనివల్ల నమోదిత రైతులు పరిమాణ పరిమితులు లేకుండా తమ ఉత్పత్తులను అమ్ముకోగలరని, తద్వారా గణనీయమైన ఆదాయ భరోసా లభిస్తుందని ఆయన అన్నారు.

ప్రధానమంత్రి ఫసల్ బీమా యోజనలో ఇటీవల చేసిన సవరణలు పరివర్తనాత్మకమైనవని శ్రీ చౌహాన్ అభివర్ణించారు. పంట నష్టం వ్యక్తిగత రైతులకు సంభవించిన సందర్భాలలో కూడా ఇప్పుడు నష్టపరిహారం తప్పనిసరి అని ఆయన తెలిపారు. అంతేకాకుండా, దిగుబడి సమాచారం అందిన 21 రోజులలోపు ప్రవేశ క్లెయిమ్‌లను పరిష్కరించాలి, అలా చేయడంలో విఫలమైతే చెల్లింపులలో 12 శాతం వడ్డీ కూడా ఉంటుంది. ఈ నిబంధన సకాలంలో ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించి, రైతులను అనవసర జాప్యాల నుండి కాపాడుతుంది.

పారదర్శకత, జవాబుదారీతనంపై నొక్కిచెబుతూ, అవకతవకల పట్ల ప్రభుత్వం ఏమాత్రం సహనం చూపదని మంత్రి పునరుద్ఘాటించారు. కృషి రక్షక్ పోర్టల్ వంటి వేదికల ద్వారా అందిన ఫిర్యాదులను వెంటనే పరిష్కరిస్తున్నామని, అవసరమైన చోట కఠిన చర్యలు తీసుకుంటున్నామని ఆయన హైలైట్ చేశారు. ప్రత్యక్ష ప్రయోజన బదిలీ (డి.బి.టి.) వినియోగం పెరగడం పారదర్శకతను మరింత బలోపేతం చేసిందని, తద్వారా ప్రయోజనాలు నేరుగా రైతులకు చేరేలా చూస్తోందని ఆయన తెలిపారు.

తన ప్రసంగాన్ని ముగిస్తూ, శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ మాట్లాడుతూ, ఈ సమగ్ర కార్యక్రమాల లక్ష్యం పటిష్టమైన, స్వయం సమృద్ధిగల వ్యవసాయ రంగాన్ని నిర్మించడమేనని పేర్కొన్నారు. మెరుగైన ఆదాయ అవకాశాలు, నష్ట నివారణ చర్యలు చేపట్టడం ద్వారా, దేశవ్యాప్తంగా రైతుల దీర్ఘకాలిక శ్రేయస్సు, సంక్షేమానికి ప్రభుత్వం బలమైన పునాది వేస్తోందని ఆయన అన్నారు.

మీకు ? తెలుసా?

ప్రధాన మంత్రి ఫసల్ బీమా యోజన సవరించిన నిబంధనల ప్రకారం, ఒక బీమా క్లెయిమ్ 21 రోజులలోపు పరిష్కరించబడకపోతే, బీమా సంస్థలు రైతులకు అదనంగా 12% వార్షిక వడ్డీతో పరిహారం చెల్లించడం తప్పనిసరి. ప్రపంచ వ్యవసాయ బీమా వ్యవస్థలలో కూడా అరుదుగా కనిపించే ఈ నిబంధన, రైతులకు సకాలంలో మరియు నమ్మకమైన ఆర్థిక రక్షణను అందిస్తుంది.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ ఉద్యానవన రంగాన్ని బలోపేతం చేయడానికి రూ.200 కోట్ల బనానా క్లస్టర్‌ను ప్రకటించారు.

ఉద్యానవన రంగాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు ఒక కీలకమైన కార్యక్రమాన్ని ప్రకటిస్తూ, గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, మహారాష్ట్రలోని జల్గావ్‌లో రూ. 200 కోట్ల అరటి క్లస్టర్‌కు ఆమోదం తెలిపారు. వ్యవసాయ మౌలిక సదుపాయాలను బలోపేతం చేయడం, రైతుల ఆదాయాలను పెంచడం మరియు భారతదేశ వ్యవసాయ విలువ గొలుసును పటిష్టం చేయడం దిశగా ఈ ప్రకటన ఒక ముఖ్యమైన ముందడుగు.

గుడి పడ్వా పవిత్ర సందర్భంలో జల్గావ్‌లో పర్యటించిన శ్రీ చౌహాన్, అరటి రైతులతో ముచ్చటించి వారికి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. భారతదేశపు అరటి నగరంగా జల్గావ్ పోషిస్తున్న కీలక పాత్రను ఆయన ప్రశంసించారు మరియు ఉద్యానవన రంగానికి దాని సహకారాన్ని ప్రముఖంగా ప్రస్తావించారు. రైతుల సంక్షేమానికి ప్రభుత్వం నిరంతరం కట్టుబడి ఉంటుందని కూడా ఆయన పునరుద్ఘాటించారు.

అరటి క్లస్టర్ ప్రాజెక్ట్ కింద, ఆధునిక వ్యవసాయ మరియు పంటకోత అనంతర మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ ఇవ్వబడుతుంది. ఇందులో ఉత్తమ వ్యవసాయ పద్ధతులు (జి.ఎ.పి.), యాంత్రీకరణ, జీవ నియంత్రణ చర్యలు, పండ్లను కప్పడం మరియు ప్రీ-కూలింగ్ వంటి సౌకర్యాల అభివృద్ధి ఉంటుంది. అదనంగా, కోల్డ్ స్టోరేజ్, పండించే గదులు, శీతలీకరించిన రవాణా, ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు మరియు ఎగుమతి సౌకర్యాలు వంటి ఆధునిక మౌలిక సదుపాయాలను నిర్మిస్తారు, తద్వారా రైతులకు విలువ జోడింపు మరియు మెరుగైన మార్కెట్ లభ్యతను నిర్ధారిస్తారు.

మిషన్ ఫర్ ఇంటిగ్రేటెడ్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫ్ హార్టికల్చర్ (ఎం.ఐ.డి.హెచ్.) మరియు అగ్రికల్చర్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫండ్ (ఎ.ఐ.ఎఫ్) వంటి ప్రతిష్టాత్మక ప్రభుత్వ పథకాల ద్వారా ఈ కార్యక్రమానికి మద్దతు లభిస్తుంది, తద్వారా రైతులకు ఆర్థిక సహాయం మరియు ప్రత్యక్ష ప్రయోజనాలు అందుతాయి.

ధరల వ్యత్యాసం సమస్యపై ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తూ, వ్యవసాయ క్షేత్ర స్థాయి ధరలకు, పట్టణ మార్కెట్లలోని చిల్లర ధరలకు మధ్య ఉన్న అంతరాన్ని శ్రీ చౌహాన్ ప్రముఖంగా ప్రస్తావించారు. రైతులు తమ ఉత్పత్తులకు సరసమైన, లాభదాయకమైన ధరలను పొందేలా యంత్రాంగాలను అభివృద్ధి చేయడానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కలిసి పనిచేస్తున్నాయని ఆయన హామీ ఇచ్చారు.

అరటిపండ్ల వంటి త్వరగా పాడైపోయే పంటలతో ముడిపడి ఉన్న సవాళ్లను గుర్తించి, ధరలు అకస్మాత్తుగా పడిపోయినప్పుడు రైతులను ఆదుకోవడానికి నూతన ఆవిష్కరణల ఆధారిత నమూనాలను అభివృద్ధి చేస్తున్నామని మంత్రి తెలిపారు. ప్రధాన మంత్రి అన్నదాత ఆయ్ సంరక్షణ అభియాన్ (పీఎం-ఆశా) వంటి పథకాల కింద చేపట్టే ఈ ప్రయత్నాలు రైతుల ఆదాయాలను కాపాడటానికి సహాయపడతాయి.

సుస్థిర వ్యవసాయంపై నొక్కిచెబుతూ, నేల సారవంతాన్ని పరిరక్షించుకోవడానికి రైతులు సహజ వ్యవసాయ పద్ధతులను అవలంబించాలని శ్రీ చౌహాన్ కోరారు. రసాయన ఎరువులు, పురుగుమందులను అధికంగా వాడటం వల్ల కలిగే దుష్ప్రభావాలను ఎత్తిచూపుతూ, రైతులు చిన్న స్థాయిలో సహజ పద్ధతులను అవలంబించాలని ఆయన సలహా ఇచ్చారు. దీనివల్ల ఉత్పత్తి సామర్థ్యం, ??దీర్ఘకాలిక సుస్థిరత పెరుగుతాయని ఆయన విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు.

రైతుల ఆందోళనలు, సూచనలను పరిష్కరించడానికి సమగ్ర కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందిస్తామని కేంద్ర మంత్రి హామీ ఇచ్చారు. జల్గావ్ అరటిపండ్లకు ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపును, ఎగుమతులను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందని ఆయన పునరుద్ఘాటించారు.

తన ప్రసంగాన్ని ముగిస్తూ, శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, మెరుగైన మౌలిక సదుపాయాలు, సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులు మరియు విస్తృత మార్కెట్ అవకాశాల నుండి రైతులు ప్రయోజనం పొందేలా, స్వయం సమృద్ధిగల మరియు సుసంపన్నమైన వ్యవసాయ సమాజాన్ని నిర్మించాలనే తన సంకల్పాన్ని పునరుద్ఘాటించారు.

జల్గావ్‌లో ఆమోదించబడిన రూ.200 కోట్ల అరటి క్లస్టర్ కేవలం ఉత్పత్తి పెంపునకు మాత్రమే పరిమితం కాదు. ఇది ఒక సమగ్ర విలువ శ్రేణి ఆధారిత నమూనా. దీని ద్వారా నిల్వ మరియు రవాణా మౌలిక సదుపాయాల కొరత కారణంగా సంభవించే సుమారు 30-40 శాతం పంట నష్టాలను సమర్థవంతంగా తగ్గించవచ్చు, తద్వారా ఎలాంటి అదనపు ఉత్పత్తి లేకుండానే రైతుల వాస్తవ ఆదాయంలో గణనీయమైన పెరుగుదలను నిర్ధారించవచ్చు.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ వ్యవసాయ రంగాన్ని సమీక్షించారు, సకాలంలో ఉపశమనం మరియు రైతు కేంద్రీకృత సంస్కరణలపై ఉద్ఘాటించారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, పంట నష్ట అంచనా, బీమా క్లెయిమ్‌లు మరియు రైతులకు సకాలంలో సహాయం అందించడంపై ప్రధానంగా దృష్టి సారిస్తూ, న్యూఢిల్లీలోని కృషి భవన్‌లో వ్యవసాయ రంగంపై సమగ్ర సమీక్షను నిర్వహించారు.

ఉన్నత స్థాయి సమావేశంలో, ప్రభుత్వ విధానం కేవలం ఉత్పత్తి వరకే పరిమితం కాదని, రైతుల భద్రత, ఆదాయ స్థిరత్వం, మరియు కష్ట సమయాల్లో సత్వర సహాయం అందించడం వరకు విస్తరించిందని మంత్రి నొక్కి చెప్పారు. ఈ సమీక్ష ప్రధానంగా, అనేక రాష్ట్రాల్లో పంటలపై భారీ వర్షాలు, వడగళ్ల వాన వంటి ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితుల ప్రభావాన్ని, అలాగే సహాయ మరియు బీమా యంత్రాంగాల సంసిద్ధతను పరిశీలించింది.

సకాలంలో పంట కోత ప్రయోగాల ద్వారా పంట నష్టాలను శాస్త్రీయంగా, కచ్చితంగా అంచనా వేయాలని శ్రీ చౌహాన్ అధికారులను ఆదేశించారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల ప్రభావితమైన రైతులకు తక్షణ సహాయం అందాలని, ఎలాంటి జాప్యం లేకుండా వారి బీమా క్లెయిమ్‌లను సక్రమంగా ప్రాసెస్ చేయాలని ఆయన నొక్కి చెప్పారు. క్షేత్రస్థాయిలో సమర్థవంతమైన అమలును నిర్ధారించడానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య సమన్వయాన్ని బలోపేతం చేయడాన్ని ఒక కీలక ప్రాధాన్యతగా గుర్తించారు.

వాతావరణ సంబంధిత సవాళ్లను ప్రస్తావిస్తూ, మరిన్ని ఆటంకాలు సంభవించవచ్చని వాతావరణ సూచనలు సూచిస్తున్నాయని మంత్రి పేర్కొన్నారు. అలాగే, ముందుజాగ్రత్తగా సలహాలు జారీ చేయడం, సన్నద్ధంగా ఉండటం యొక్క ఆవశ్యకతను ఆయన నొక్కి చెప్పారు. రైతుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించేందుకు, వాతావరణ సూచనలు, పంటల పరిస్థితులు, నష్ట నివారణ వ్యూహాలను సమన్వయం చేసే ఒక సమగ్ర కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందించాలని ఆయన పిలుపునిచ్చారు.

కేంద్ర మంత్రి 'పప్పుధాన్యాల ఆత్మనిర్భరత మిషన్'ను వేగవంతం చేయాలని, ఉత్పత్తిని పెంచడం, సాగు విస్తీర్ణాన్ని పెంచడం, కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.) వద్ద కొనుగోళ్లను బలోపేతం చేయడంపై దృష్టి సారించాలని నొక్కి చెప్పారు. నాఫెడ్, ఎన్‌సిసిఎఫ్ వంటి ఏజెన్సీల మద్దతుతో జరిగే కొనుగోళ్ల ద్వారా రైతులకు సరైన ప్రతిఫలం అందేలా, కంది, మినుములు, మసూర్ వంటి పప్పుధాన్యాలను ఎలాంటి పరిమితులు లేకుండా అమ్ముకోగలరని ఆయన హామీ ఇచ్చారు. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల పరిమాణం, నాణ్యత రెండింటినీ మెరుగుపరచడం యొక్క ప్రాముఖ్యతను శ్రీ చౌహాన్ మరింతగా నొక్కి చెప్పారు. నాణ్యతను పెంచడం ద్వారా మార్కెట్‌లో అధిక రాబడిని ఎలా పొందవచ్చో చెప్పడానికి 'శర్బతి' గోధుమ వంటి ప్రీమియం రకాలను ఆయన ఉదాహరణగా చూపారు. రైతుల ఆదాయాన్ని పెంచడానికి మెరుగైన పంట రకాలు, బయో-ఫోర్టిఫైడ్ పంటలు, ఉత్తమ వ్యవసాయ పద్ధతులను అవలంబించాలని ఆయన ప్రోత్సహించారు.

అంతేకాకుండా, రైతులకు శాస్త్రీయ సలహా సేవలు, ఆధునిక సాంకేతికతలు, ప్రాంతాల వారీగా పంటల మార్గదర్శకత్వం అందించే లక్ష్యంతో చేపట్టిన దేశవ్యాప్త 'విక్షిత్ కృషి సంకల్ప్ అభియాన్' సన్నాహాలను మంత్రి సమీక్షించారు. వ్యవసాయ అభివృద్ధి కోసం ఆచరణాత్మకమైన, పంటల వారీగా మరియు రాష్ట్రాల వారీగా మార్గసూచికలను రూపొందించడానికి శాస్త్రవేత్తలు, నిపుణులు, రైతులు పాల్గొనే ప్రాంతీయ సమావేశాలను నిర్వహిస్తున్నారు.

ప్రభుత్వ నిబద్ధతను పునరుద్ఘాటిస్తూ, రైతులకు సమగ్ర మద్దతును అందించేందుకు, విత్తనం నుండి మార్కెట్ వరకు మొత్తం వ్యవసాయ విలువ గొలుసును కవర్ చేసే ఒక సంపూర్ణ వ్యూహాన్ని అభివృద్ధి చేస్తున్నట్లు శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ పేర్కొన్నారు. ఈ కార్యక్రమాలు వ్యవసాయ రంగంలో స్థితిస్థాపకతను బలోపేతం చేసి, దేశ శ్రేయస్సుకు గణనీయంగా దోహదపడతాయని ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

ప్రపంచ సవాళ్ల మధ్య వ్యవసాయ సుస్థిరతను నిర్ధారించేందుకు గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ అధ్యక్షతన ఒక ఉన్నత స్థాయి సమావేశం జరిగింది.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో వ్యవసాయ రంగంలో స్థిరత్వాన్ని నెలకొల్పడానికి, రైతుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి ఒక ఉన్నత స్థాయి సమీక్షా సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించారు. రాబోయే ఖరీఫ్ సీజన్ కోసం సన్నాహాలను బలోపేతం చేయడం, అవసరమైన వ్యవసాయ ఉత్పాదకాల నిరంతర లభ్యతను నిర్ధారించడంపై ఈ సమావేశం దృష్టి సారించింది.

సమావేశంలో, శ్రీ చౌహాన్ చురుకైన మరియు క్రియాశీలక పరిపాలన ఆవశ్యకతను నొక్కిచెప్పారు మరియు ప్రపంచ అనిశ్చితుల నడుమ రైతులకు సకాలంలో, సమర్థవంతంగా సహాయం అందించడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని వ్యవసాయ మంత్రిత్వ శాఖ ఉన్నతాధికారులను ఆదేశించారు.

ఎరువుల సరఫరా సమానంగా, నిరంతరాయంగా జరిగేలా చూడటం ఈ సమావేశంలో ప్రధాన లక్ష్యం. పంపిణీ వ్యవస్థలో పారదర్శకత, సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించే రైతు 4 విధానం అమలును వేగవంతం చేయాలని కేంద్ర మంత్రి ఆదేశించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో మరిన్ని సంప్రదింపులు జరపడం ద్వారా సమన్వయం బలపడుతుందని, పంపిణీ ప్రక్రియ సులభతరం అవుతుందని కూడా ఆయన సూచించారు.

మార్కెట్ అవకతవకలకు వ్యతిరేకంగా గట్టి వైఖరి తీసుకుంటూ, ఎరువులు, విత్తనాల నల్లబజారు మరియు నిల్వలపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని శ్రీ చౌహాన్ ఆదేశించారు. ఇటువంటి కార్యకలాపాలను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ సహించబోమని ఆయన స్పష్టం చేశారు మరియు రైతుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు.

ఈ సమావేశంలో, వ్యవసాయ రసాయనాలు మరియు విత్తనాలను ఆరబెట్టే వాయువుల వంటి విత్తన శుద్ధికి అవసరమైన కీలక ముడిసరుకుల లభ్యతను కూడా సమీక్షించారు. వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ ఉత్పత్తులకు, ముఖ్యంగా పాలకు, ప్యాకేజింగ్ సామగ్రి తగినంతగా అందుబాటులో ఉండేలా చూడాల్సిన అవసరాన్ని శ్రీ చౌహాన్ నొక్కిచెప్పారు మరియు స్థిరమైన సరఫరా గొలుసును కొనసాగించడానికి సంబంధిత మంత్రిత్వ శాఖలతో సమన్వయం చేసుకోవాలని ఆదేశించారు.

పర్యవేక్షణను, వేగవంతమైన ప్రతిస్పందనను పటిష్టం చేసేందుకు, వ్యవసాయ రంగానికి ఒక ప్రత్యేక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఇది 24/7 పర్యవేక్షణను అందిస్తుంది. ఈ విభాగం ఎరువులు, విత్తనాలు, పురుగుమందుల లభ్యతను క్రమం తప్పకుండా పర్యవేక్షించి, కేంద్ర మంత్రికి వారపు నివేదికలను సమర్పిస్తుంది. తద్వారా అవసరమైనప్పుడు సకాలంలో చర్యలు తీసుకునేలా ఇది నిర్ధారిస్తుంది.

తన ప్రకటనలో శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, రైతులకు అవసరమైన వ్యవసాయ ఉత్పాదకాలు నిరంతరాయంగా అందేలా చూసేందుకు ప్రభుత్వం అన్ని అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటుందని పునరుద్ఘాటించారు. ఈ సంబంధిత ప్రయత్నాలు వ్యవసాయ రంగాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తాయని, రైతులు స్థిరమైన ఉత్పాదకత మరియు వృద్ధి దిశగా పయనించడానికి సహాయపడతాయని ఆయన విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ రబీ పంటల కోసం 11,698 కోట్ల విలువైన కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.) సేకరణకు ఆమోదం తెలిపారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, హర్యానా, ఉత్తర ప్రదేశ్ మరియు కర్ణాటక రాష్ట్రాలలో 2025-26 రబీ కాలానికి కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.) విధానం కింద పప్పుధాన్యాలు మరియు నూనెగింజల భారీ సేకరణకు ఆమోదం తెలిపారు. ఆమోదించబడిన మొత్తం సేకరణ 18 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పైగా ఉండగా, దీని అంచనా ఎం.ఎస్.పి. విలువ రూ. 11,695 కోట్లకు పైగా ఉంది. దీని ద్వారా లక్షలాది మంది రైతులకు లాభదాయకమైన ధరలు లభిస్తాయి.

ధరల మద్దతు పథకం (పి.ఎస్.ఎస్.) కింద ఈ కొనుగోలు జరుగుతుంది. ఇది రైతులకు హామీతో కూడిన మార్కెట్ మద్దతును అందించి, తక్కువ ధరలకు నష్టదాయక అమ్మకాలు జరపకుండా వారిని కాపాడుతుంది.

హర్యానాలో, 2,312 కోట్ల రూపాయలకు పైగా కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.) విలువతో 3.73 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పైగా శనగలు, ఆవాల సేకరణకు మంత్రి ఆమోదం తెలిపారు. ఈ చొరవ రైతుల పంటలకు న్యాయమైన, స్థిరమైన రాబడిని అందించడం ద్వారా వారికి ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది.

ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో సుమారు 14.31 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల శనగలు, మసూర్ మరియు ఆవాల సేకరణకు ఆమోదం లభించింది. ఈ సేకరణ యొక్క కనీస మద్దతు ధర విలువ సుమారు 29.341 కోట్లు ఉంటుందని అంచనా. ఇది రాష్ట్రంలోని పప్పుధాన్యాలు మరియు నూనెగింజల రైతులకు మద్దతు ఇవ్వడంలో రాష్ట్రానికి ఉన్న బలమైన నిబద్ధతను ప్రతిబింబిస్తుంది. ముఖ్యంగా, మసూర్ సేకరణకు సంబంధించిన పూర్తి డిమాండ్‌కు ఆమోదం లభించడం, రైతుల విశ్వాసాన్ని మరింత బలోపేతం చేసింది.

కర్ణాటకలో, పీఎస్ఎస్ కింద 6,923 మెట్రిక్ టన్నుల కుసుమ (కుసుమ) సేకరణకు ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలిపింది. దీని కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.) రూ. 245.27 కోట్లు. ఈ చొరవ నూనెగింజల పంటలు పండించే రైతులకు మద్దతునిస్తూ, వ్యవసాయంలో వైవిధ్యీకరణను ప్రోత్సహిస్తుంది.

శాస్త్రీయమైన, సువ్యవస్థితమైన సేకరణ వ్యవస్థలను నిర్ధారించడం ద్వారా వ్యవసాయ రంగాన్ని బలోపేతం చేసే దిశగా ఈ ఆమోదాలు ఒక ముఖ్యమైన ముందడుగు. ఈ చొరవ రైతులకు న్యాయమైన, లాభదాయకమైన ధరలను అందించడమే కాకుండా, దేశంలో ఆహార, పోషకాహార భద్రతను పెంపొందించడానికి కూడా దోహదపడుతుంది.

పప్పుధాన్యాలు, నూనెగింజలపై ప్రభుత్వం నిరంతరంగా దృష్టి సారించడం వల్ల దేశీయ ఉత్పత్తి పెరిగి, దిగుమతులపై ఆధారపడటం తగ్గి, స్వావలంబనను ప్రోత్సహిస్తుందని అంచనా. అదనంగా, పటిష్టమైన పాయింట్-ఆఫ్-సేల్ (పి.ఒ.ఎస్.) ఆధారిత సేకరణ వ్యవస్థ పారదర్శకతను మరియు రైతులకు నేరుగా సకాలంలో చెల్లింపులను నిర్ధారిస్తుంది.

గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోడీ గారి దార్శనికతను పునరుద్ఘాటిస్తూ, శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ ఇలాంటి చర్యలు రైతులకు సాధికారత కల్పిస్తాయని, వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేస్తాయని, మరియు స్థితిస్థాపక, స్వయం సమృద్ధిగల భారతదేశ నిర్మాణానికి దోహదపడతాయని నొక్కి చెప్పారు.

మేధోమథన సమావేశంలో ఎరువుల స్వయం సమృద్ధి కోసం ఒక వ్యూహాత్మక మార్గసూచిని సిద్ధం చేశారు.

ఎరువుల రంగంలో స్వయం సమృద్ధి (ఆత్మనిర్భర్ భారత్) సాధించేందుకు ఒక వ్యూహాత్మక మార్గసూచిని అభివృద్ధి చేసేందుకు జాతీయ వ్యవసాయ శాస్త్రాల అకాడమీ (ఎన్.ఎ.ఎ.ఎస్.) ఒక ఉన్నత స్థాయి మేధోమథన సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. ఈ సమావేశంలో ప్రభుత్వం, విద్యాసంస్థలు, ఎరువుల పరిశ్రమ మరియు వ్యవసాయ వర్గాల ప్రతినిధులు పాల్గొని, భారతదేశ ఎరువుల వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడంపై చర్చించారు.

సమావేశం అనంతరం మీడియాతో మాట్లాడుతూ, వ్యవసాయ పరిశోధన మరియు విద్యా శాఖ (డి.ఎ.ఆర్.ఇ.) కార్యదర్శి, భారత వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి (ఐ.సి.ఎ.ఆర్.) డైరెక్టర్ జనరల్ మరియు ఎన్.ఎ.ఎ.ఎస్. అధ్యక్షులు అయిన డాక్టర్ ఎం.ఎల్. జాట్, 2047 నాటికి ఆత్మనిర్భర భారత్ లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో వ్యవసాయ రంగం కీలక పాత్ర పోషిస్తుందని పేర్కొన్నారు. హరిత విప్లవ సమయంలో ఎరువులు గణనీయమైన పాత్ర పోషించాయని, అయితే ప్రస్తుతం తక్కువ వినియోగ సామర్థ్యం మరియు అసమతుల్య వాడకం వంటి సవాళ్లను ఎదుర్కొంటున్నాయని ఆయన వివరించారు.

భారతదేశం ఏటా సుమారు 33 మిలియన్ టన్నుల ఎరువులను వినియోగిస్తుందని, అందులో గణనీయమైన భాగం దిగుమతి చేసుకుంటున్నదేనని డాక్టర్ జాట్ వివరించారు. దిగుమతులపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించడం అత్యంత కీలకం. నేల ఆరోగ్యాన్ని బలోపేతం చేయడం, సమతుల్య ఎరువుల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించడం, రైతులలో అవగాహన పెంచడం వంటి స్వల్పకాలిక, మధ్యకాలిక, దీర్ఘకాలిక వ్యూహాలతో కూడిన సమగ్ర విధానం అవసరమని ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

ఎరువుల వినియోగాన్ని మరింత సమర్థవంతంగా చేయడానికి, ఖచ్చితమైన పోషక నిర్వహణ, కృత్రిమ మేధస్సు మరియు సెన్సార్ ఆధారిత వ్యవస్థల వంటి ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాల వినియోగాన్ని కూడా ఆయన నొక్కి చెప్పారు. అంతేకాకుండా, పంటల వైవిధ్యీకరణ, "వ్యర్థాల నుండి సంపద" చొరవ కింద సేంద్రీయ వ్యర్థాల పునరుపయోగం మరియు సేంద్రీయ ప్రత్యామ్నాయాల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించడం వంటివి కూడా సుస్థిర అభివృద్ధికి ముఖ్యమైన చర్యలుగా పేర్కొనబడ్డాయి.

పాల్గొన్నవారు పటిష్టమైన పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి, విధాన సంస్కరణలు, మరియు వినూత్న ఎరువుల ప్రోత్సాహంతో కూడిన బహుముఖ వ్యూహాన్ని సిఫార్సు చేశారు. ఈ రోడ్‌మ్యాప్ దేశీయ ఖనిజ వనరుల వినియోగం, అధునాతన కంపోస్టింగ్ పద్ధతులు మరియు మంచి వ్యవసాయ పద్ధతుల ద్వారా సేంద్రీయ మరియు రసాయన ఎరువుల సమగ్ర వినియోగానికి కూడా ప్రాధాన్యతనిచ్చింది.

రాబోయే మూడేళ్లలో కనీసం 25% ఖనిజ ఎరువుల స్థానంలో సేంద్రియ ప్రత్యామ్నాయాలను వాడాలనే లక్ష్యంతో, సమీకృత పోషక సరఫరా మరియు నిర్వహణ (ఐ.ఎన్.ఎస్.ఎ.ఎం.) పై ఒక మిషన్ మోడ్ కార్యక్రమం అవసరాన్ని కూడా ఈ సమావేశం నొక్కి చెప్పింది. సమర్థవంతమైన పద్ధతులను పెద్ద ఎత్తున అమలు చేయడానికి ఏఐ ఆధారిత డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లను ఉపయోగించాలని నిపుణులు కూడా ఉద్ఘాటించారు.

ఎరువుల రాయితీలను నేల ఆరోగ్యంతో అనుసంధానించి, సమర్థవంతమైన ఎరువుల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించడం ద్వారా వాటిని హేతుబద్ధీకరించాల్సిన అవసరాన్ని కూడా ఈ చర్చలు నొక్కిచెప్పాయి. సుస్థిరమైన, సమర్థవంతమైన మరియు స్వయం సమృద్ధిగల ఎరువుల నిర్వహణ వైపు భారతదేశం సమగ్రంగా మారాల్సిన అవసరం ఉందనే ఏకాభిప్రాయంతో ఈ సమావేశం ముగిసింది.

క్రిభ్‌కో ఎండి శ్రీ ఎస్.ఎస్. యాదవ్ ఓమిఫ్కో ఏజీఎంకు నాయకత్వం వహిస్తూ, ప్రపంచ నాయకత్వాన్ని బలోపేతం చేస్తున్నారు.

క్రిభ్‌కో మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ మరియు ఓమిఫ్కో ఛైర్మన్ అయిన ఎస్.ఎస్. యాదవ్, మస్కట్‌లో జరిగిన వార్షిక సర్వసభ్య సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించారు.
సమావేశంలో ఆయన నాయకత్వం బలమైన బాధ్యతా స్ఫూర్తిని, వ్యూహాత్మక దిశానిర్దేశాన్ని ప్రతిబింబించింది. ఇది కార్యాచరణ శ్రేష్ఠత మరియు అంతర్జాతీయ సహకారం పట్ల సంస్థ యొక్క నిబద్ధతను మరింత బలోపేతం చేసింది. ఎరువుల రంగంలో భాగస్వామ్యాలను బలోపేతం చేయడానికి మరియు సుస్థిర వృద్ధిని నిర్ధారించడానికి కొనసాగుతున్న ప్రయత్నాలను ఈ సందర్భం ప్రముఖంగా చూపింది.
పరిపాలన, జవాబుదారీతనం మరియు దూరదృష్టి గల నాయకత్వం పట్ల దృఢమైన అంకితభావాన్ని శ్రీ యాదవ్ గారి ఉనికి నొక్కిచెప్పింది, తద్వారా ప్రపంచ వ్యవసాయ మరియు పారిశ్రామిక సహకారాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడంలో క్రిభ్‌కో మరియు ఓమిఫ్కోల పాత్రను మరింత పటిష్టం చేసింది.

తూర్పు భారతదేశంలో సుస్థిర వ్యవసాయాన్ని బలోపేతం చేసినందుకు క్రిభ్‌కో ప్రతిష్టాత్మక అవార్డును అందుకుంది.

భారత సహకార వ్యవసాయ రంగానికి గర్వకారణమైన క్షణంగా, బీహార్ మరియు జార్ఖండ్‌లలో నేల ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచడంలో మరియు సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించడంలో చేసిన విశేష కృషికి గాను, రీజినల్ పాలసీ డైలాగ్ సిరీస్ 2026లో క్రిభ్‌కో గుర్తింపు పొందింది. పాట్నాలోని అమిటీ విశ్వవిద్యాలయంలో జరిగిన ఈ ప్రతిష్టాత్మక కార్యక్రమానికి విధాన రూపకర్తలు, వ్యవసాయ నిపుణులు మరియు ఈ రంగంలోని వివిధ భాగస్వాములు హాజరయ్యారు.
నేల ఉత్పాదకతను పెంచడం, సమతుల్య పోషక నిర్వహణను ప్రోత్సహించడం మరియు పర్యావరణ అనుకూల వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించడంలో చేసిన నిరంతర కృషికి గుర్తింపుగా క్రిభ్‌కోకు నేల ఆరోగ్యం మరియు సుస్థిర వ్యవసాయ పురస్కారం లభించింది.

ఈ గౌరవాన్ని సంస్థ తరపున నోయిడాలోని సిఎమ్ఓలో డిప్యూటీ మేనేజర్ (మార్కెటింగ్) అయిన శ్రీ నీరజ్ నగర్ స్వీకరించారు. రాజ్యసభ పార్లమెంట్ సభ్యులు శ్రీ సంజయ్ కుమార్ ఝా సమక్షంలో, బీహార్ ప్రభుత్వ గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ రామ్ కృపాల్ యాదవ్ ఈ అవార్డును ప్రదానం చేశారు.
ఈ గుర్తింపు, సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతుల ద్వారా భారతదేశ వ్యవసాయ పునాదిని బలోపేతం చేయాలనే క్రిభ్‌కో నిబద్ధతను ప్రతిబింబిస్తుంది. నేల ఆరోగ్యంపై అవగాహన కల్పించడం, బాధ్యతాయుతమైన ఎరువుల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించడం, రైతులకు సాధికారత కల్పించడం ద్వారా, ఈ సంస్థ దీర్ఘకాలిక వ్యవసాయ సుస్థిరతను పెంపొందించడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది.
ఈ విజయం, పటిష్టమైన వ్యవసాయ వ్యవస్థలను అభివృద్ధి చేయడం మరియు దేశ ఆహార భద్రత, పర్యావరణ సమతుల్యతకు అర్థవంతమైన తోడ్పాటును అందించడం అనే క్రిభ్‌కో దార్శనికతను మరింత బలోపేతం చేస్తుంది.

వృద్ధిపై వ్యూహాత్మక దృష్టి: గుజరాత్ కోసం క్రిభ్‌కో వార్షిక సమీక్ష మరియు ప్రణాళికా సమావేశాన్ని నిర్వహించింది

క్రిభ్‌కో 2025-26 సంవత్సరానికి గాను గుజరాత్ రాష్ట్ర వార్షిక సమీక్షా సమావేశాన్ని మరియు 2026-27 సంవత్సరానికి గాను వ్యాపార ప్రణాళిక సమావేశాన్ని 'ది హిల్లాక్'లో నిర్వహించింది. ఈ సమావేశానికి సీనియర్ అధికారులు, ప్రాంతీయ మేనేజర్లు మరియు క్షేత్రస్థాయి బృందాలు హాజరయ్యాయి. ఇక్కడ గత ఏడాది సాధించిన పురోగతిని సమీక్షించి, రాబోయే సంవత్సరానికి వ్యూహాలను నిర్దేశించారు.

ఈ సమావేశంలో డాక్టర్ ప్రదీప్ కుమార్, డాక్టర్ తేజిందర్ సింగ్, ఎస్. బి. పాండ్యా, జతిన్ బజాజ్‌లతో పాటు ప్రాంతీయ మేనేజర్లు, ఫీల్డ్ అధికారులు, రాష్ట్ర స్థాయి ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

సమావేశంలో, 2025-26 సంవత్సరపు పనితీరును సమీక్షించి, 2026-27 సంవత్సరానికి వ్యూహాత్మక ప్రణాళికలను రూపొందించారు. గుజరాత్‌లో విస్తరణ కార్యక్రమాలను బలోపేతం చేయడం, సేవల పంపిణీని మెరుగుపరచడం మరియు వ్యవసాయ అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడంపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించారు.

రైతులకు మరియు వ్యవసాయ రంగానికి నిరంతర బలమైన మద్దతును అందించడానికి, సామూహిక ప్రణాళిక మరియు నిరంతర అభివృద్ధి పట్ల క్రిభ్‌కో యొక్క నిబద్ధతను ఈ సమావేశం ప్రతిబింబిస్తుంది.

సహకార శ్రేష్ఠతపై అంతర్దృష్టుల కోసం నాయకత్వ కార్యక్రమ ప్రతినిధి బృందం క్రిభ్‌కోను సందర్శించింది.

నేషనల్ కోఆపరేటివ్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా ఆధ్వర్యంలోని నేషనల్ కౌన్సిల్ ఫర్ కోఆపరేటివ్ ఎడ్యుకేషన్ నిర్వహించిన నాయకత్వ అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నవారు, సంస్థ యొక్క పనితీరు మరియు సహకార పద్ధతులపై విలువైన అవగాహన పొందడానికి క్రిభ్‌కోను సందర్శించారు.

పర్యటనకు వచ్చిన ప్రతినిధి బృందంలో వివిధ వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ సొసైటీల అధ్యక్షులు మరియు బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్లు ఉన్నారు. వ్యవసాయ రంగాన్ని బలోపేతం చేయడంలో మరియు మారుమూల సమాజాలకు మద్దతు ఇవ్వడంలో క్రిభ్‌కో పాత్ర, కార్యకలాపాలు మరియు సేవలపై వారికి సమగ్ర అవలోకనం అందించబడింది.

ఈ పర్యటన సందర్భంగా, శ్రీ ఎల్.పి. గుడ్విన్, జాయింట్ జనరల్ మేనేజర్ (మార్కెటింగ్); డా. తేజిందర్ సింగ్, జాయింట్ జనరల్ మేనేజర్ (మార్కెటింగ్); శ్రీ డి.కె. యాదవ్, జాయింట్ జనరల్ మేనేజర్ (హెచ్ఆర్); మరియు శ్రీ గజేంద్ర కుమార్, డిప్యూటీ జనరల్ మేనేజర్ (మార్కెటింగ్)లతో పాటు ఇతర సీనియర్ అధికారులు, పాల్గొన్నవారికి మార్గదర్శనం చేస్తూ, సంస్థ నిర్మాణం, సేవలు మరియు సహకార నమూనాపై లోతైన అవగాహన కల్పించారు.

ఈ అధ్యయన పర్యటనలో భాగంగా మట్టి మరియు విత్తన ప్రయోగశాల సౌకర్యాల గైడెడ్ టూర్‌ను కూడా నిర్వహించారు, ఇది పాల్గొనేవారికి క్రిభ్‌కో సాంకేతిక సామర్థ్యాలపై ఆచరణాత్మక అనుభవాన్ని అందించింది. ఒక ఇంటరాక్టివ్ ప్రశ్నోత్తరాల కార్యక్రమం ఈ అనుభవాన్ని మరింత సుసంపన్నం చేసింది, దీని ద్వారా పాల్గొనేవారు నిపుణులతో సంభాషించి, సహకార కార్యకలాపాలపై తమ అవగాహనను మరింత పెంచుకోగలిగారు.

ఈ పర్యటన జ్ఞాన మార్పిడికి ఒక అర్థవంతమైన వేదికగా ఉపయోగపడి, భారతదేశ సహకార వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడంలో సామర్థ్య నిర్మాణం మరియు సహకార నాయకత్వం యొక్క ప్రాముఖ్యతను పునరుద్ఘాటించింది.

కిసాన్ కుంభ్ 2026లో రైతు-కేంద్రీకృత కార్యక్రమాలను క్రిభ్‌కో హైలైట్ చేస్తుంది

2026 మార్చి 30–31 తేదీలలో ఐఐటి ఢిల్లీలోని డోగ్రా హాల్‌లో జరిగిన కిసాన్ కుంభ్ 2026లో క్రిభ్‌కో చురుకుగా పాల్గొంది. నాణ్యమైన వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు మరియు సహకార ఉద్యమం ద్వారా రైతులకు అనుకూలమైన కార్యక్రమాలను ప్రోత్సహించాలనే క్రిభ్‌కో నిబద్ధతను బలోపేతం చేస్తూ, రైతులు మరియు వ్యవసాయ భాగస్వాములతో మమేకమవడానికి ఈ కార్యక్రమం ఒక ముఖ్యమైన వేదికగా ఉపయోగపడింది.

ఈ కార్యక్రమంలో, ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఐ.ఏ.ఎస్. (రిటైర్డ్) దుర్గా శంకర్ మిశ్రా క్రిభ్‌కో స్టాల్‌ను సందర్శించారు. రైతులకు సాధికారత కల్పించడంలో మరియు సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించడంలో ఆ సంస్థ చేస్తున్న నిరంతర ప్రయత్నాలను ఆయన అభినందించారు.

క్రిభ్‌కో స్టాల్‌లో రైతులు మరియు వ్యవసాయ నిపుణులు ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. వారు ముఖ్యమైన వ్యవసాయ పద్ధతులు, నేల ఆరోగ్య నిర్వహణ మరియు సంస్థ యొక్క విభిన్న ఉత్పత్తుల గురించి విలువైన అవగాహన పొందారు. ఈ సంభాషణలు సుస్థిర మరియు ప్రగతిశీల వ్యవసాయంపై అవగాహనను మరింత బలోపేతం చేస్తాయి.

కిసాన్ కుంభ్ 2026లో పాల్గొనడం ద్వారా, పటిష్టమైన మరియు సుస్థిరమైన వ్యవసాయ పర్యావరణ వ్యవస్థ అభివృద్ధికి దోహదపడే రైతు సమాజానికి మద్దతు ఇవ్వడంలో తన అంకితభావాన్ని క్రిభ్‌కో మరోసారి ప్రదర్శించింది.

మే నెల ప్రధాన వ్యవసాయ పనులు

నిల్వ:

నిల్వ చేయడానికి ముందు, ధాన్యాలను బాగా పరచి ఆరబెట్టండి. పప్పుధాన్యాలలో తేమ శాతం 8-10% మరియు ధాన్యపు పంటలలో 10-12% ఉన్నప్పుడు మాత్రమే వాటిని నిల్వ చేయండి. తెగుళ్ల నివారణకు, టన్నుకు 1-3 అల్యూమినియం ఫాస్ఫైడ్ మాత్రలు లేదా టన్నుకు 30 మిల్లీలీటర్ల ఇథిలీన్ డైబ్రోమైడ్ (ఇ.డి.బి.)తో పొగపెట్టండి. విత్తనాలను నిల్వ చేయడానికి, గిడ్డంగిలో నేల నుండి సుమారు 1 అడుగు ఎత్తులో చెక్క వేదికను తయారు చేసి, సంచులను గోడ నుండి 1 అడుగు దూరంలో ఉంచండి. కొత్త జనపనార సంచులు ఉత్తమం. పాత సంచులను 3-4 రోజులు ఎండలో ఆరబెట్టండి లేదా వాటిని 0.1% మలాథియాన్ ద్రావణంలో 15-20 నిమిషాలు నానబెట్టి, బాగా ఆరబెట్టిన తర్వాత ఉపయోగించండి.

క్షేత్రస్థాయి సన్నాహాలు:

రబీ పంట కోసిన తర్వాత, తెగుళ్లు, కలుపు మొక్కలు మరియు వాటి గుడ్లను నాశనం చేయడానికి పొలాన్ని లోతుగా దున్నండి. ఆ తర్వాత, నీరు సమానంగా పంపిణీ అయ్యేలా పొలాన్ని చదును చేయండి.

ఖరీఫ్ పంటకు సన్నాహాలు:

మే నెలలో ఖరీఫ్ పంటల విత్తనానికి సన్నాహాలు ప్రారంభించాలి, ఇందులో భాగంగా పొలాన్ని సకాలంలో శుభ్రపరచడం, దున్నడం మరియు అవసరమైన వనరులను సమకూర్చుకోవడం తప్పనిసరి.

వేరుశనగ

నీటిపారుదల సౌకర్యం ఉన్న ప్రాంతాలలో, మే మొదటి వారంలో వేరుశనగ విత్తనాలు విత్తాలి. ఎం.-522, ఎం.-335, హెచ్.బి.-84, మరియు ఎం.-37 వంటి మెరుగైన రకాలు వర్షాధార ప్రాంతాలకు అనుకూలంగా ఉంటాయి. మంచి దిగుబడి కోసం, రోజుకు 4-5 సార్లు నీటిని అందించాలి: రెండవసారి 35 రోజులకు, మూడవసారి (లోతుగా) 50-55 రోజులకు, మరియు నాల్గవసారి 70-75 రోజులకు.

చెదపురుగుల నియంత్రణకు, నీటిపారుదలతో పాటు హెక్టారుకు 2.5 లీటర్ల చొప్పున క్లోర్‌పైరిఫాస్ 20% ఇ.సి.ని వాడండి మరియు నెమటోడ్ నియంత్రణకు, హెక్టారుకు 20 కిలోల చొప్పున కార్బోఫ్యూరాన్ 3జి లేదా 10 కిలోల చొప్పున ఫోరేట్ 10జిని వాడండి.

పొద్దుతిరుగుడు

పంటకు అవసరమైనప్పుడు నీరు పెట్టండి, కలుపు తీసి, మొక్కలకు మట్టిని వేయండి. మొత్తం మూడుసార్లు నీరు పెట్టాలి: మొదటిసారి ప్రతి 30-35 రోజులకు (1/3 నత్రజనితో కలిపి), రెండవసారి పూత దశలో, 20-25 రోజుల తర్వాత, మరియు మూడవసారి విత్తనాలు ఏర్పడినప్పుడు. పరాగ సంపర్కం కోసం తేనెటీగలు ఉపయోగపడతాయి, దీనివల్ల దిగుబడి మరియు నూనె శాతం పెరుగుతాయి.

కీటక నియంత్రణ కొరకు, ఆకుదోమల కోసం మోనోక్రోటోఫాస్ 0.05% లేదా డైమెథోయేట్ 0.03% మరియు రసం పీల్చే కీటకాల కోసం ఇమిడాక్లోప్రిడ్/అసెటమైప్రిడ్ 125 గ్రా/హెక్టారుకు పిచికారీ చేయండి. ఆకుమచ్చ తెగులు కొరకు, పూత దశలో మాంకోజెబ్ 3 గ్రా/లీటరు మరియు 2% బోరాక్స్ మరియు 1% జింక్ సల్ఫేట్ పిచికారీ చేయడం ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది.

వేసవి పెసలు మరియు మినుములు

ఈ సమయంలో పంటలు పెరుగుదల దశలో ఉంటాయి, కాబట్టి ప్రతి 10-15 రోజులకు అవసరమైనప్పుడు తేలికగా నీటిని అందించండి. విత్తిన తర్వాత మొదటి నాలుగు నుండి ఐదు వారాల వరకు కలుపు ఒక పెద్ద సమస్యగా ఉంటుంది, కాబట్టి మొదటిసారి నీరు పెట్టిన తర్వాత తప్పకుండా కలుపు తీయండి.

విత్తిన 15-20 రోజులలోపు కలుపు తీయడం ద్వారా కలుపును నియంత్రించండి, దీనివల్ల నేలలో గాలి ప్రసరణ పెరుగుతుంది మరియు వేరు బొడిపెలలోని క్రియాశీల బ్యాక్టీరియా వాతావరణ నత్రజని స్థిరీకరణకు సహాయపడుతుంది, ఫలితంగా పంట పెరుగుదల మెరుగ్గా ఉంటుంది

వరి

నారుమడి నాటడానికి మే 10-30 తేదీలు అనువైన సమయం. ప్రాంతాన్ని బట్టి మెరుగైన రకాలను ఎంచుకోండి. పురుగుమందులతో (ఎమిసాన్/సెరాసాన్ మరియు స్ట్రెప్టోసైక్లిన్) శుద్ధి చేసిన తర్వాత, ఎకరానికి 10-12 కిలోల విత్తనాలను ఉప్పు ద్రావణంలో 24-36 గంటల పాటు నానబెట్టి మొలకెత్తించండి. దుక్కి దున్ని, బురద చేసి, 12-17 టన్నుల కంపోస్టుతో కలిపిన ఎరువులను (యూరియా, సింగిల్ సూపర్‌ఫాస్ఫేట్, జింక్ సల్ఫేట్) పొలంలో వేసి మడులను సిద్ధం చేయండి. మొలకెత్తిన విత్తనాలను విత్తండి. నారుమడిలో తేలికపాటి నీటిపారుదల కొనసాగించండి. రెండు వారాల తర్వాత యూరియాను పిచికారీ చేయండి మరియు కలుపు నియంత్రణకు బ్యూటాక్లోర్ ఉపయోగించండి. అవసరమైనప్పుడు తెగుళ్ల మరియు పోషకాల నిర్వహణను (కార్బోఫ్యూరాన్, ఫెర్రస్ సల్ఫేట్, జింక్ సల్ఫేట్) వర్తింపజేయండి మరియు నీరు నిలవకుండా నివారించండి. జూన్‌లో 27-30 రోజుల వయస్సులో మరియు జూలైలో 60 రోజుల వయస్సులో నారు మొక్కలను నాటండి.

మొక్కజొన్న

హిమాచల్, ఉత్తరాఖండ్ మరియు జమ్మూ కాశ్మీర్‌లో మే నెల రెండవ వారంలో, పంజాబ్‌లో మే నెల చివరి వారంలో విత్తనాలు విత్తండి. ప్రాంతాన్ని బట్టి మెరుగైన రకాలను ఎంచుకోండి. నీరు నిలవని బంకమట్టి నేలలో 10 టన్నుల కంపోస్ట్, యూరియా, సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్, మ్యూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్ మరియు జింక్ సల్ఫేట్‌ల సమతుల్య మిశ్రమాన్ని ఉపయోగించండి. 8 కిలోల విత్తనాలకు బావిస్టిన్‌తో శుద్ధి చేసి, వాటిని 2 అడుగుల వరుసల మధ్య మరియు 9 అంగుళాల మొక్కల మధ్య దూరంతో విత్తండి.

కలుపు నియంత్రణ కోసం, విత్తిన రెండు రోజుల్లోగా హెక్టారుకు 700-800 గ్రాముల చొప్పున అట్రాజైన్ 70 డబ్ల్యూ.పి. పిచికారీ చేయండి. అదనపు ప్రయోజనాల కోసం, రెండు మొక్కజొన్న వరుసల మధ్య ఒక వరుస సోయాబీన్, పెసర లేదా మినుములను నాటడం ద్వారా మిశ్రమ వ్యవసాయాన్ని పాటించండి, ఇది కలుపు నియంత్రణను మరియు ఆదాయాన్ని రెండింటినీ పెంచుతుంది.

పత్తి

నీటిపారుదల సౌకర్యం ఉన్నప్పుడు పత్తి విత్తడానికి మే నెల ఉత్తమమైనది; ప్రాంతాన్ని బట్టి మెరుగైన/సంకర రకాలను ఎంచుకోండి. 10-17 టన్నుల కంపోస్టు వేసి, మూడు నుండి నాలుగు సార్లు లోతుగా దున్నండి. విత్తనాలకు ఎమిసాన్, స్ట్రెప్టోసైక్లిన్ మరియు క్లోర్‌పైరిఫాస్‌తో శుద్ధి చేసి, వాటిని 2 అడుగుల వరుస మరియు 1 అడుగు మొక్క అంతరంతో విత్తండి.

హైబ్రిడ్ పత్తిలో యూరియా, డి.ఎ.పి., మ్యూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్ మరియు జింక్ సల్ఫేట్‌లను సమతుల్య మోతాదులో వాడండి, మరియు దేశీయ పత్తికి అవసరమైన మేరకు యూరియాను వేయండి. కలుపు నియంత్రణకు, వీడింగ్ లేదా స్టాంప్ 30ని ఉపయోగించండి, వ్యాధి సోకిన మొక్కలను తొలగించండి, మరియు ట్రాలీలతో నీటిపారుదల చేయడం ద్వారా నీరు మరియు పోషకాల సమర్థవంతమైన వినియోగాన్ని నిర్ధారించుకోండి.

చెరకు

మే మొదటి వారంలో సి.ఒ.హెచ్.-37 రకాన్ని విత్తండి, ఇది వేగంగా పెరిగే, దట్టమైన మరియు రసవంతమైన రకం. అధిక పెరుగుదల కారణంగా పంట పడిపోకుండా నివారించడానికి, రెండు వరుసల పద్ధతి, మట్టిని ఎగజిమ్మి కట్టడం మరియు కట్టడం అవసరం. 6 వారాల తర్వాత మొదటిసారి నీటిపారుదల చేయండి. మే నెలలో శరదృతువు, వసంత మరియు దిబ్బ పంటలకు 10 రోజుల వ్యవధిలో నీటిపారుదల చేయండి. తేలికపాటి మట్టి ఎగజిమ్మి కలుపు నియంత్రణకు మరియు మొక్కలకు మద్దతుగా సహాయపడుతుంది. తెగుళ్ల మరియు కీటకాల నియంత్రణ కోసం ఆరోగ్యకరమైన విత్తనాలను మరియు విత్తన శుద్ధిని ఉపయోగించండి. తీవ్రమైన తెగుళ్ల దాడి సందర్భంలో ఫోరేట్ 10జిని వాడండి.

కూరగాయల పంటలు

బెండకాయ

బెండకాయ పంటను ఫిబ్రవరి-మార్చి నెలల్లో విత్తుతారు. ఈ సమయంలో పంట పూత, కాయలు కాసే దశలో ఉంటుంది, కాబట్టి ప్రతి 10-12 రోజులకు క్రమం తప్పకుండా నీటిని అందించాలి. మొజాయిక్ మరియు ఆకు ముడత తెగుళ్ల తెల్లదోమల ద్వారా వ్యాపిస్తాయి; వీటి నివారణకు, ప్రతి 10 లీటర్ల నీటికి 3 గ్రాముల చొప్పున ఎసిటమైప్రిడ్‌ను పిచికారీ చేయాలి.

మిరపకాయ

మే నెల రెండవ వారంలో మిరప నారుమడిని నాటండి. ఒక ఎకరానికి సుమారు 400 గ్రాముల విత్తనాలు సరిపోతాయి, మరియు పూసా ఎవర్‌గ్రీన్, పూసా జ్వాల అనేవి అనువైన మెరుగైన రకాలు. తెగుళ్లను నివారించడానికి, విత్తనాలకు కిలోగ్రాముకు 1 గ్రాము చొప్పున క్యాప్టాన్ లేదా థిరామ్‌తో శుద్ధి చేసి నారుమడిలో విత్తండి. దీని ఫలితంగా ఆరోగ్యకరమైన, తెగుళ్లు లేని నారుమొక్కలు పెరుగుతాయి.

ఉద్యాన పంటలు

మామిడి

మిడతల నియంత్రణకు, పండు బఠానీ గింజంత పరిమాణంలో ఉన్నప్పుడు లీటరు నీటికి 1.25 మి.లీ మోనోక్రోటోఫాస్‌ను పిచికారీ చేయండి. డాసీ ఫ్లై నియంత్రణకు, 0.2% కార్బరిల్‌లో 0.1% చక్కెర మరియు 0.1% మలాథియాన్‌ను కలిపి ఉచ్చులు తయారు చేయండి మరియు బూడిద తెగులు కోసం 0.2% కరిగే గంధకాన్ని ఉపయోగించండి. పండ్లపై నల్ల మచ్చల నివారణకు, లీటరు నీటికి 8 గ్రాముల బోరాక్స్‌ను కరిగించి పిచికారీ చేయండి మరియు పండు రాలిపోకుండా నివారించడానికి, 20 పిపిఎమ్ ఎన్ఏఏ పిచికారీ చేయడం ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది.

ద్రాక్ష

వేసవి కాలంలో, మొక్కల పెరుగుదల మరియు ఫలాల అభివృద్ధిని మెరుగుపరచడానికి పండ్ల తోటలకు వారానికి ఒకసారి క్రమం తప్పకుండా నీటిని అందించండి. ఆంత్రాక్నోస్ మరియు సెర్కోస్పోరా ఆకుమచ్చ తెగుళ్లను నియంత్రించడానికి, మే మొదటి వారంలో 0.3% ఫైటలాన్ లేదా బ్లిటాక్స్‌ను పిచికారీ చేసి, సెప్టెంబర్ వరకు 15 రోజుల వ్యవధిలో పిచికారీ కొనసాగించండి.

పువ్వులు మరియు సుగంధ మొక్కలు

ట్యూబెరోస్

కలుపు నియంత్రణ కోసం, పంటకు వారం రోజుల వ్యవధిలో నీరు పెట్టండి మరియు రెండు వారాల వ్యవధిలో కలుపు తీయండి. ఉత్తర భారతదేశంలోని మైదాన ప్రాంతాలలో, దుంపలను నాటడానికి ఫిబ్రవరి చివరి నుండి జూలై వరకు మరియు కొండ ప్రాంతాలలో మే నుండి జూన్ వరకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. నాటే సమయంలో, వరుసల మధ్య దూరం 30-40 సెం.మీ. మరియు దుంపల మధ్య దూరం 15-20 సెం.మీ. ఉండేలా చూసుకోండి. ఎకరానికి సుమారు 50-60 వేల దుంపలు అవసరం. మంచి పూల ఉత్పత్తి కోసం, 3-5 సెం.మీ. వ్యాసం ఉన్న దుంపలను తేమగా ఉన్న పొలంలో నాటండి.

గులాబీ

అవసరాన్ని బట్టి గులాబీ పంటకు నీరు పెడుతూ, కలుపు తీస్తూ ఉండండి.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

ఉరఃఫలకము

గ్లాడియోలస్ సాగుకు ప్రతి 10 నుండి 12 రోజులకు ఒకసారి నీటిపారుదల అవసరం. దుంపలు భూమి నుండి మొలకెత్తిన తర్వాత 2 నుండి 3 వారాల పాటు వాటికి నీరు పెట్టడం ఆపాలని గుర్తుంచుకోండి. ఇది మొక్కలు బాగా పెరగడానికి దోహదపడుతుంది.

వేసవి వ్యవసాయ పద్ధతులు

నీటిపారుదల నిర్వహణ

- వేసవి కాలంలో పంటలకు క్రమం తప్పకుండా, ఉదయం లేదా సాయంత్రం పూట నీటిని అందించండి. దీనివల్ల నీరు ఆదా అవ్వడమే కాకుండా, ఆవిరి కూడా తగ్గుతుంది.
- నీటి వినియోగ సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి, బిందు సేద్యం లేదా తుంపర సేద్యం పద్ధతిని అవలంబించాలి. ఇది పంటలకు తగినంత తేమను అందించి, ఉత్పత్తిని పెంచుతుంది.

మట్టి పరీక్ష

- నేల సారవంతాన్ని అంచనా వేయడానికి, ఒక ఎకరం పొలాన్ని ఒక యూనిట్‌గా పరిగణించి, సరైన ప్రాతినిధ్య నమూనాను తీసుకోవడం చాలా ముఖ్యం. చెట్లు, బావులు, ఎరువులు, గుంటలు మరియు అంచులకు దూరంగా ఉంటూ, 0-15 సెం.మీ లోతులో (లేదా పంటను బట్టి ఎక్కువ లోతులో) 8-10 ప్రదేశాల నుండి నమూనాలను సేకరించాలి.
- ఖచ్చితమైన పోషక సిఫార్సులను పొందడం కోసం, అన్ని నమూనాలను క్వార్టరింగ్ పద్ధతిలో కలిపి 250-500 గ్రాముల ప్రాతినిధ్య నమూనాను తయారుచేసి, నీడలో ఆరబెట్టి, శుభ్రమైన పాలిథీన్‌లో ప్యాక్ చేసి, గుర్తింపు వివరాలతో పాటు మట్టి పరీక్షా ప్రయోగశాలకు పంపండి.

ఎరువులు మరియు సేంద్రియ ఎరువుల నిర్వహణ

- పొలంలో ఆవు పేడ ఎరువు/కంపోస్టును కలపండి.
- పచ్చిరొట్ట ఎరువు వంటి నిర్మాణాలను విత్తవచ్చు.
- సమతుల్య ఎరువుల వినియోగానికి ప్రణాళిక రూపొందించండి.

తోటపని పని

- మామిడి, లిచ్చి మరియు కూరగాయలకు నీరు పెట్టి, మల్చింగ్ చేయండి.
- పండ్ల చెట్లను కత్తిరించడం.

తెగులు మరియు వ్యాధి నియంత్రణ

- పొలాన్ని శుభ్రంగా ఉంచండి, కలుపు మొక్కలను నియంత్రించండి, సేంద్రియ పురుగుమందులను (వేప ఆధారిత) వాడండి.
- పంట మార్పిడిని అనుసరించండి.

పశుపోషణ

- జంతువులకు చల్లని, శుభ్రమైన నీటిని అందించండి.
- పచ్చి మేత అందించాలి.
- వేడి నుండి రక్షించడానికి నీడ మరియు ఫ్యాన్/కూలర్ ఏర్పాటు.

నీటి సంరక్షణ చర్యలు

- పొలాల్లో గట్లు వేసి వర్షపు నీటి సేకరణకు సిద్ధం కండి.
- చెరువు/వ్యవసాయ చెరువును శుభ్రపరచడం.

వ్యవసాయ పరికరాల తయారీ

- ట్రాక్టర్, పంప్ సెట్, స్ప్రే మెషిన్ మొదలైన వాటికి మరమ్మత్తు చేయండి.
- ఖరీఫ్ సీజన్ కోసం అన్ని పరికరాలను సిద్ధంగా ఉంచుకోండి.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

తెలంగాణ

వరిలో కంకినల్లి మరియు సుడిదోమ యాజమాన్యం

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వరి చాలా ముఖ్యమైన ఆహార పంట. గత కొద్ది సంవత్సరాల నుండి వానాకాలంలో మరియు యాసంగిలో అధిక విస్తీర్ణంలో వరిని సాగు చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం యాసంగిలో వరి పంట వివిధ దశలలో ఉన్నది. పంట తర్వాత దశలో కంకినల్లి మరియు సుడిదోమ ఆశించి నష్టంచేస్తాయి. వీటి వలన కలిగే నష్టము మరియు చేపట్టాల్సిన యాజమాన్య చర్యల గురించి క్రింద వివరించటం జరిగింది.

కంకినల్లి:

ఈ పురుగులు నల్లిజాతికి చెంది, కంటికి కనిపించనంత చిన్నగా సూక్ష్మంగా ఉంటాయి. వాతావరణ ఉష్ణోగ్రతలను బట్టి

7-21 రోజులు ఈ నల్లి యొక్క జీవిత చక్రం పూర్తవుతుంది. గ్రుడ్డు తల్లి పురుగుల సైజులో మూడవ వంతు, పిల్ల పురుగులు తల్లిపురుగుల సైజులో సగం పరిమాణంలో ఉంటాయి. పగటి ఉష్ణోగ్రతలు 28-30 సెల్సియస్ ఉన్నప్పుడు, అధిక తేమ మరియు బెట్ట వాతావరణ పరిస్థితులు ఈ నల్లి వృద్ధి చెందటానికి అనుకూలంగా ఉంటాయి.

ఈ కంకినల్లి ఆకులు, కాండం, గింజలను ఆశించి నష్టం చేస్తాయి. ఇవి ఆకుల మధ్య ఈనెపై లేదా ఆకుమట్ట లేదా కాండం మీద ఆశించి పిల్ల మరియు తల్లి నల్లి పురుగులు రసాన్ని పీల్చుతాయి. అందువలన ఆకుల మధ్య ఈనెపై లేదా ఆకుమట్ట మీద, కాండం మీద గోధుమ నుండి నల్లటి మచ్చలు ఏర్పడతాయి. ఈ నల్లులు రసాన్ని పీల్చటం వలన వెన్నులు వంకర తిరగటం, వెన్నులు పాక్షికంగా బయటికి రావటం మరియు గింజల మీద గోధుమ లేదా నల్లటి మచ్చలు ఏర్పడతాయి. ముఖ్యంగా వీటి వలన గింజల బరువు మరియు సైజు తగ్గుతుంది. గింజలు సరిగ్గా ఏర్పడవు. గింజల మీద మచ్చలు ఏర్పడటం వలన వాటి నాణ్యత తగ్గి, గిట్టుబాటు ధర లభించదు. గింజల మొలకెత్తే శాతం తగ్గుతుంది. ఈ నల్లులు చేసిన సూక్ష్మరంధ్రాల ద్వారా ఇతర వ్యాధిని కలుగజేసే శిలీంధ్రాలు ప్రవేశించి ఎక్కువ నష్టం చేస్తాయి.

యాజమాన్యం:

- నాణ్యమైన కంకినల్లి ఆశించని విత్తనాన్ని సాగుకి ఉపయోగించాలి.
- విచక్షణారహితంగా పురుగు మందులను పిచికారి చేయకూడదు.

స్పైరోమెసిపెతిన్ అనే మందును 1 మి.లీ. ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. ఈ మందును చిరుపొట్ట దశలో వెన్నులు బయటికి వెలువడక ముందే పిచికారి చేసినట్లైతే కంకినల్లిని సమర్థవంతంగా అరికట్టవచ్చును.

సుడిదోమ:

రెండు రకాల దోమలు (గోధుమ రంగు దోమ, తెల్లవీపు దోమ) వరిని ఆశించి నష్టం చేస్తాయి. యాసంగిలో మార్చి 2వ

వారం నుండి ఏప్రిల్ వరకు పంటను ఆశిస్తాయి. దోమను తట్టుకోని రకాలను సాగుచేసినప్పుడు పొలంలో నీరు ఎక్కువగా నిల్వ ఉన్నప్పుడు, నత్రజనిని ఎక్కువగా వాడినప్పుడు, కాలిబాటలు తీయని పొలాల్లో, పంట తొలిదశలో ఆకులను ఆశించే పురుగుల నివారణకి క్లోరిపైరిఫాస్, ప్రొపెతిఫాస్, లామ్డా సైహాలోత్రిన్ మరియు బీటా సిఫ్లిత్రిన్ వంటి సింథటిక్ పైరథ్రాయిడ్ మందులు వాడినప్పుడు సుడిదోమ ఉధృతి పెరుగుతుంది.

పిల్ల మరియు పెద్ద దోమలు నీటి మట్టానికి పైన, దుబ్బుల మొదళ్ళ దగ్గర ఉండి రసాన్ని పీల్చుతాయి. దీనివలన పంట లేత పసుపు రంగుకి మారుతుంది. పంట సుడులు సుడులుగా వలయాకారంలో ఎండిపోతుంది. దోమ ఉధృతి ఎక్కువైతే పొలం ఎండిపోయి పడిపోవటం, తాలుగింజలు ఏర్పడటం, నూర్చినప్పుడు నూకశాతం పెరుగుట జరుగుతుంది.

యాజమాన్యం:

ప్రతి 2 మీటర్లకి 20 సెం.మీ. చొప్పున పొలంలో వెడల్పాటి కాలిబాటలు ఉత్తరదక్షిణ దిశల్లో తీయాలి.

నత్రజని సంబంధం ఎరువులను మోతాదును మించి వాడకూడదు.

శ్రీ తొలిదశలో ఎసిఫేట్ 1.5 గ్రా. లేదా బ్యూప్రోఫెజిన్ 1.6 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. ఉధృతి ఎక్కువగా ఉన్నట్లైతే డైనోటెఫ్యురాన్ 0.4 గ్రా. లేదా పైమెట్రోజైన్ 0.6 గ్రా. లేదా ట్రైఫ్లుమెజోపైరిమ్ 0.485 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి మొక్కల మొదళ్ళపై పడేటట్లు పిచికారి చేయాలి.

క్రిభ్‌కో తెలంగాణ చేపట్టిన వివిధ కార్యక్రమాలలో కొన్ని:

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

ఆంధ్రప్రదేశ్

వేసవికాలంలో ఆయిల్‌పామ్ తోటల్లో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఆయిల్‌పామ్ సాగు అనేది రోజురోజుకు పెరుగుతుంది. ఉద్యానశాఖ కల్పిస్తున్న ప్రోత్సాహకాలతో ఆయిల్‌పామ్ సాగు పై రైతులు మక్కువ పెంచుకుంటున్నారు. ఆయిల్‌పామ్ సాగు విస్తీర్ణాన్ని పెంచేందుకు ప్రభుత్వం ఉద్యాన & పట్టుపరిశ్రమ శాఖల అధికారులు ప్రత్యేక దృష్టి సారిస్తున్నారు.

ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 2.00 లక్షల ఎకరాలలో సాగు నీటి వసతి కింద రైతులు ఆయిల్‌పామ్ పంటను సాగు చేస్తున్నారు. ఇందులో దాదాపు 55,000 ఎకరాలలో తోటలు కాత దశలో ఉన్నాయి. సుమారు 1.5 లక్షల ఎకరాలలో లేత తోటలు ఉన్నాయి. మంచి యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించిన రైతులు పది సంవత్సరాలు పైబడిన ఆయిల్‌పామ్ పంట నుండి సాలిన ఎకరాకు సరాసరిన 10-12 టన్నుల గెలల దిగుబడి సాధిస్తున్నారు.

వేసవి కాలంలో అనగా మార్చి, ఏప్రిల్, మే మాసాల్లో అధిక ఉష్ణోగ్రతలు దృష్టిలో ఉంచుకొని కొత్తగా వేసిన ఆయిల్‌పామ్ మరియు ఎదిగిన ఆయిల్‌పామ్ పంట పెరుగుదలను కాపాడుకుంటూ, మంచి దిగుబడి సాధించేందుకు గాను దిగువ సూచించిన యాజమాన్య పద్ధతులను రైతులు పాటించాలి.

అబ్లేషన్: నాటిన 14 నుండి 36 నెలల వరకు ఎలాంటి పొత్తులు (మగ ఆడ పూల గుత్తులు) ఉంచకుండా తొలగించాలి. దీనినే అబ్లేషన్ అంటారు.

మల్చింగ్: వేసవిలో ఆయిల్‌పామ్ చెట్ల చుట్టూ పాదులలో ఎండుగడ్డి లేదా పంట అవశేషాలు మల్చింగ్ లేదా జనుము నాటుకోవాలి. అవి పూత దశలో ఉన్నప్పుడు జనుమును ముక్కలుగా చేసి పాదులలో వేసుకోవాలి. ఆయిల్‌పామ్ ఉప ఉత్పత్తులు అయిన డి-మక్, ఖాళీ గెలలు, గెలల పించులను మరియు చెట్టు నుండి తీసిన వ్యర్థ భాగాలను పాదులలో వేయుటవలన పాదులలో తేమ ఆరకుండా ఉండడమే కాకుండా అవి కుళ్ళి తిరిగి చెట్టుకి ఎరువుగా ఉపయోగపడును. కొంతవరకు కలుపు కూడా నివారించబడుతుంది.

అంతరపంటలు: ఆయిల్‌పామ్ వేసవికాలంలో అంతర పంటగా, కీర, కర్బూజ మరియు కూరగాయలలో గోరుచిక్కుడు, బెండకాయ సాగు చేయవచ్చు. జనుము మరియు జీలుగ చల్లుకొని పశువులకు మేతగా వాడచ్చు లేదా భూమిలో కలియదున్నితే భూసారం పెరుగుతుంది.

సాగు నీటి యాజమాన్యం: మొక్కలు, చెట్లు నీటి ఎద్దడికిలోనై వడదెబ్బకి గురికాకుండా చూసుకోవాలి. నీటి కొరత, ఆకుల ఉత్పత్తి తగ్గిపోవుటకు పెరుగుదల సన్నగిల్లుటకు, తదుపరి కాలంలో మగ గెలలు ఎక్కువగా రావటానికి తద్వారా దిగుబడి తగ్గిపోవటానికి కారణం అవుతుంది. కావున కాలాన్ని బట్టి పాదులను సైజు పెంచుతూ తగినంత తేమ ఉండేలా చూసుకోవాలి. నీరు 0-3 సంవత్సరాలు గల మొక్క వేసవిలో ప్రతి రోజు ప్రతి మొక్కకు సుమారు 200-350 లీటర్ల నీరుని బట్టి అందించాలి. వేసవి ఎండ తీవ్రత అధికంగా ఉండి వడగాలులు ఉంటే 300-350 లీటర్ల నీరు 3 సంవత్సరాల పైబడిన మొక్కలకు ప్రతి రోజు 5-6.5 గంటలు డ్రిప్ నడపాలి. ఒక ఆయిల్‌పామ్ చెట్టుకి నాలుగు వైపులా డ్రిపర్స్ (8 ఎల్‌పిహెచ్) అమర్చుకోవాలి. పెద్ద చెట్లకు మైక్రోజెట్ స్ప్రింక్లర్స్ అమర్చుకోవాలి. కమోలిన్ 10% మొక్కలపై పిచికారి చేయడం వలన బాష్పీభవనం తగ్గించుకోవచ్చు.

బిందు సేద్య పద్ధతిలో ఎరువులను అందించడం: బిందుసేద్య పద్ధతిలో ఎరువులను అందించడాన్ని ఫెర్టిగేషన్ అంటారు. ఫెర్టిగేషన్ విధానంలో మొదటి సంవత్సరంలో ఆయిల్‌పామ్ తోటకు ప్రతి నెల ఎకరానికి 1.67 కిలోల యూరియా, 1.0 కిలోల డి.ఎ.పి మరియు 1.67 కిలోల మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ చొప్పున ఫెర్టిగేషన్ ద్వారా అందించాలి.

రెండవ సంవత్సరం: తోటలకు నెలకొకసారి మొక్కలకు ఫెర్టిగేషన్ విధానం ద్వారా అందించాలి. అనగా ప్రతి నెల ఎకరానికి 2.5 కిలోల యూరియా, 1.5 కిలోల డి.ఎ.పి మరియు 2.5 కిలోల మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ చొప్పున అందించాలి.

మూడవ సంవత్సరం: ప్రతి నెల ఎకరానికి 5 కిలోల యూరియా, 3.0 కిలోల డి.ఎ.పి మరియు 5.0 కిలోల మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ చొప్పున ఫెర్టిగేషన్ ద్వారా అందించాలి. మూడవ సంవత్సరంలో సిఫారసు చేసిన ఎరువులను అదే మోతాదులో నాల్గవ సంవత్సరంలో మరియు ఆపై సంవత్సరంలో నుండి కూడా కొనసాగించాలి.

	మొదటి సంవత్సరం	రెండవ సంవత్సరం	మూడవ సంవత్సరం
మెగ్నీషియం	125 గ్రా. / మొక్కకి	250 గ్రా./మొక్కకి	500 గ్రా./మొక్కకి
బోరాన్	50 గ్రా./మొక్కకి	100 గ్రా./మొక్కకి	150 గ్రా./మొక్కకి

హెచ్చరిక: మెగ్నీషియం & బోరాన్‌లను పై ఇచ్చిన ఎరువులతో కలుపుకోకుండా విడిగా ఒక వారం తర్వాత డ్రిప్ ద్వారా అందించాలి.

రైతులు వేసవిలో తోటల్లో ఆకుల క్రింది భాగాన్ని జాగ్రత్తగా గమనించుకోవాలి. రుగోజ్ వైట్‌పెళ్లిను జాగ్రత్తగా గమనించిన వెంటనే అజాడిరక్టిన్ 10,000 పిపిఎమ్ 3 మి.లీ. లీటరు నీటిలో కలిపి 10-15 రోజులకు ఒకసారి సబ్బు ద్రవంతో కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

క్రిభ్‌కో ఆంధ్రప్రదేశ్ చేపట్టిన వివిధ కార్యక్రమాలలో కొన్ని:

క్రిభ్‌కో కార్యకలాపాల సంగ్రహావలోకనం

క్రిషక్ భారతి కో ఆపరేటివ్ లిమిటెడ్

KRISHAK BHARATI COOPERATIVE LIMITED

క్రిభ్‌కో భవన్, ఎ-10, సెక్టార్-1, నోయిడా - 201301, గౌతమ్ బుద్ధ నగర్ జిల్లా (యు.పి.)

KRIBHCO Bhawan, A-10, Sector-1, NOIDA - 201301, District Gautam Budh Nagar (U.P.)

Design by kannuridesigns@live.com